

**სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია**  
**მიკრო ბიზნეს კაპიტალი**

**ფინანსური ანგარიშგება**

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

საანგარიშო წლისათვის, რომელიც დასრულდა

2019 წლის 31 დეკემბერს

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა ..... 3

**ფინანსური ანგარიშგება**

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება ..... 6  
სრული შემოსავლის ანგარიშგება ..... 7  
ანგარიშგება კაპიტალში ცვლილებების შესახებ ..... 8  
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება ..... 9

**ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები**

1. ზოგადი ინფორმაცია ..... 10  
2. მომზადების საფუძვლები ..... 11  
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები ..... 13  
4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა ..... 15  
5. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ..... 20  
6. კლიენტებზე გაცემული სესხები ..... 20  
7. აქტივების გამოყენების უფლება ..... 25  
8. ძირითადი საშუალებები ..... 26  
9. სხვა აქტივები ..... 26  
10. გადავადებული საგადასახადო აქტივი ..... 27  
11. სუბორდინირებული სესხები და სხვა ნასესხები თანხები ..... 28  
12. საკუთარი კაპიტალი ..... 29  
13. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი ..... 30  
14. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები ..... 30  
15. პირობითი ვალდებულებები ..... 31  
16. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან ..... 32  
17. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები ..... 33  
18. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში ..... 34  
19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა ..... 36

## დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

### სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია “მიკრო ბიზნეს კაპიტალის” აქციონერებსა და ხელმძღვანელობას მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია “მიკრო ბიზნეს კაპიტალის” (შემდგომში - ორგანიზაცია) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ყველა მნიშვნელოვანი საადრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ორგანიზაციის ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

### მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ორგანიზაციისგან დამოუკიდებელი, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ მოთხოვნებთან და ამასთანავე, ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

### მნიშვნელოვანი გარემოება - „კოვიდ 19“-ის გავრცელება

მოსაზრების მოდიფიცირების გარეშე, ყურადღებას ვამახვილებთ ფინანსური ანგარიშგების მე-17 შენიშვნაზე, სადაც აღწერილია საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები და „კოვიდ 19“-ის გავრცელების პოტენციური გავლენა ორგანიზაციაზე.

### ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს და, საჭიროების შემთხვევაში, განმარტოს საქმიანობის უწყვეტობა და მასთან დაკავშირებული საკითხები. ასევე, ანგარიშგება მოამზადოს საქმიანობის უწყვეტობის დაშვების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა განზრახული აქვს ორგანიზაციის ლიკვიდაცია, ოპერაციების შეჩერება ან არ აქვს, ამის გარდა, სხვა არჩევანი.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელი არიან ზედამხედველობა გაუწიონ ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესს.



## **ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე**

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ორგანიზაციის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

### **აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე**

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება, შეიცავს თუ არა მოცემული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას.

უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად განიხილება, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) თანახმად, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულვებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ორგანიზაციის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას;
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვის ქვეშ დააყენოს ორგანიზაციის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღებას გავამახვილებთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ამგვარი ინფორმაცია არაადეკვატური იქნება, შევცვლით ჩვენს დასკვნას. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა აიძულოს ორგანიზაცია შეწყვიტოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით;

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებზე და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის, შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

#### **აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე**

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება ორგანიზაციის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედნილობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი “ზუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

#### **მოსაზრება “ზუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნებთან**

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, თანხვედრაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით; და
- მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს “ზუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

გარიგების პარტნიორი, რომელიც პასუხისმგებელია აუდიტზე, რომლის შედეგებიც ასახულია დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნაში, არის:



ივანე ჟუჟუნაშვილი (სარეგისტრაციო ნომერი **SARAS-A-720718**)

შპს „ბიდიოს“ სახელით  
თბილისი, საქართველო  
19 ივნისი, 2020

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
<b>აქტივები</b>			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	5	3,046	1,771
კლიენტებზე გაცემული სესხები	6	58,219	48,348
აქტივების გამოყენების უფლება	7	4,483	-
ძირითადი საშუალებები	8	2,262	1,933
არამატერიალური აქტივები		262	236
სხვა აქტივები	9	1,391	1,020
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	10	194	346
<b>სულ აქტივები</b>		<b>69,857</b>	<b>53,654</b>
<b>ვალდებულებები</b>			
სუბორდინირებული სესხები და სხვა ნასესხები თანხები	11	48,084	38,429
საიჯარო ვალდებულებები	7	4,700	-
საგადასახადო ვალდებულება		19	186
სხვა ვალდებულებები		355	370
<b>სულ ვალდებულებები</b>		<b>53,158</b>	<b>38,985</b>
<b>საკუთარი კაპიტალი</b>			
სააქციო კაპიტალი	12	2,200	2,185
საემისიო კაპიტალი	12	900	852
პრივილეგირებული აქციები	12	7,347	7,347
გაუნაწილებელი მოგება		6,252	4,285
<b>სულ საკუთარი კაპიტალი</b>		<b>16,699</b>	<b>14,669</b>
<b>სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი</b>		<b>69,857</b>	<b>53,654</b>

ფინანსური ანგარიშგება 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის, დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2020 წლის 19 ივნისს შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი



გია პეტრიაშვილი

ფინანსური დირექტორი



თათია ჯავახანაშვილი

10-48 გვერდებზე არსებული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი  
 სრული შემოსავლის ანგარიშგება  
 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის  
 (ათას ლარში)

	შენიშვნა	2019	2018
საპროცენტო შემოსავალი	13	14,080	11,284
საპროცენტო ხარჯი	13	(4,971)	(4,172)
<b>წმინდა საპროცენტო შემოსავალი</b>		<b>9,109</b>	<b>7,112</b>
საკომისიო შემოსავალი		1,658	1,293
წმინდა ზარალი ვალუტის კურსთაშორისი სხვაობიდან		(853)	(458)
წმინდა მოგება/(ზარალი) ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციებიდან		480	(213)
<b>საოპერაციო შემოსავალი</b>		<b>10,394</b>	<b>7,734</b>
გაუფასურების ხარჯი სასესხო ფინანსურ აქტივებზე	6	(554)	(1,523)
პერსონალის ხარჯები		(4,187)	(2,988)
საერთო ადმინისტრაციული ხარჯები	14	(2,605)	(2,095)
<b>მოგება დაბეგვრამდე</b>		<b>3,048</b>	<b>1,128</b>
მოგების გადასახადის ხარჯი	10	(528)	(182)
<b>მთლიანი სრული შემოსავალი</b>		<b>2,520</b>	<b>946</b>

10-48 გვერდებზე არსებული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ანგარიშგება კაპიტალში ცვლილებების შესახებ

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშო წლისთვის

(ათას ლარში)

	სააქციო კაპიტალი	სააქციო პრემია	პრივილეგირებული აქციები	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
<b>ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</b>	2,155	795	-	2,754	5,704
კორექტირება ფასს 9-ის პირველად გამოყენებაზე, გადასახადების გამოკლებით	-	-	-	585	585
<b>ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით</b>	<b>2,155</b>	<b>795</b>	<b>-</b>	<b>3,339</b>	<b>6,289</b>
<b>კაპიტალში აღრიცხული ოპერაციები დამფუძნებლებთან</b>					
გამოშვებული ჩვეულებრივი აქციები	30	57	-	-	87
გამოშვებული არა დაბრუნებადი პრივილეგირებული აქციები	-	-	7,347	-	7,347
<b>სულ ოპერაციები დამფუძნებლებთან</b>	<b>30</b>	<b>57</b>	<b>7,347</b>	<b>-</b>	<b>7,434</b>
მოგება წლის განმავლობაში	-	-	-	946	946
<b>მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>946</b>	<b>946</b>
<b>ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</b>	<b>2,185</b>	<b>852</b>	<b>7,347</b>	<b>4,285</b>	<b>14,669</b>
<b>კაპიტალში აღრიცხული ოპერაციები დამფუძნებლებთან</b>					
გამოშვებული ჩვეულებრივი აქციები	15	48	-	-	63
<b>სულ ოპერაციები დამფუძნებლებთან</b>	<b>15</b>	<b>48</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>63</b>
<b>სულ სრული შემოსავალი</b>					
დივიდენდების გამოცხადება	-	-	-	(553)	(553)
მოგება წლის განმავლობაში	-	-	-	2,520	2,520
<b>მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>1,967</b>	<b>1,967</b>
<b>ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</b>	<b>2,200</b>	<b>900</b>	<b>7,347</b>	<b>6,252</b>	<b>16,699</b>

10-48 გვერდებზე არსებული განმარტებითი შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.



სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშო წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2019	2018
<b>ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან</b>			
<b>მოგება დაბეგვრამდე</b>		<b>3,048</b>	<b>1,128</b>
<b>კორექტირებები:</b>			
გაუფასურების ხარჯი სასესხო ფინანსურ აქტივებზე	6	554	1,523
დარიცხული პროცენტის წმინდა ცვლილება		(555)	(114)
ცვეთა და ამორტიზაცია	14	900	251
ბონუსის, აუდიტისა და სხვა ხარჯის ანარიცხი		294	318
დასაკუთრებული ქონების რეალიზაციიდან მიღებული მოგება		(69)	-
წმინდა ზარალი ვალუტის კურსთაშორისი სხვაობიდან		853	458
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერა		13	29
<b>ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე</b>		<b>5,038</b>	<b>3,593</b>
<b>ცვლილებები საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში:</b>			
კლიენტებზე გაცემული სესხები		(9,151)	(15,364)
სხვა აქტივები		(432)	537
სხვა ვალდებულებები		(358)	(301)
<b>საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები მოგების გადასახადის გადახდამდე</b>		<b>(4,903)</b>	<b>(11,535)</b>
გადახდილი მოგების გადასახადი		(543)	(22)
<b>საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი ნაკადები</b>		<b>(5,446)</b>	<b>(11,557)</b>
<b>ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობებიდან</b>			
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა		(591)	(784)
არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		(99)	(149)
<b>ფულადი ნაკადების წმინდა გადინება საინვესტიციო საქმიანობიდან</b>		<b>(690)</b>	<b>(933)</b>
<b>ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან:</b>			
შემოსულობა სხვა ნასესხები თანხებიდან	11	63,464	69,246
შემოსულობა სუბორდინირებული სესხებიდან	11	844	3,698
სხვა ნასესხები თანხების დაფარვა	11	(56,016)	(61,067)
ამონაგები ჩვეულებრივი აქციების გამოშვებიდან		63	87
ამონაგები პრივილეგირებული აქციების გამოშვებიდან		-	1,111
საიჯარო ვალდებულების დაფარვა		(543)	-
გადახდილი დივიდენდები	12	(553)	-
<b>ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობებიდან</b>		<b>7,259</b>	<b>13,075</b>
<b>წმინდა ზრდა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში</b>		<b>1,123</b>	<b>585</b>
<b>ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში</b>		<b>1,771</b>	<b>1,134</b>
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		152	52
<b>ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს</b>		<b>3,046</b>	<b>1,771</b>

10-48 გვერდებზე არსებული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

**სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი**

**ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები**

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

**1. ზოგადი ინფორმაცია**

**ა) ორგანიზაცია**

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია “მიკრო ბიზნეს კაპიტალი” დაარსდა 2012 წლის 6 დეკემბერს, როგორც სააქციო საზოგადოება (შემდგომში “ორგანიზაცია”), საიდენტიფიკაციო ნომრით - 404967078.

ორგანიზაცია საქმიანობას წარმართავს მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ საქართველოს კანონის საფუძველზე და მას ზედამხედველობას უწევს საქართველოს ეროვნული ბანკი (“სებ”).

ორგანიზაციის ძირითადი საქმიანობა მოიცავს საკრედიტო ოპერაციებს, ფულად ოპერაციებს და ვალუტის გადაცვლის ტრანზაქციებს. ორგანიზაცია მიზნად ისახავს კლიენტებზე მორგებული და ხელმისაწვდომი ფინანსური მომსახურების გაწევას მიკრო და მცირე ბიზნესებსა და ფერმერებზე, თანხებსა და სასესხო პროდუქტებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდას, კლიენტებთან გრძელვადიანი და გამჭვირვალე ურთიერთობების შენარჩუნებას. ორგანიზაცია, როგორც ფინანსური ინსტიტუტი სოციალური პასუხისმგებლობით, მიზნად ისახავს წვლილი შეიტანოს საქართველოს მდგრად ეკონომიკურ განვითარებაში.

ორგანიზაციის უმაღლესი მმართველობითი ორგანოა აქციონერთა საერთო კრება. ორგანიზაციის საქმიანობას ზედამხედველობას უწევს სამეთვალყურეო საბჭო, რომლის წევრებიც შერჩეულია აქციონერთა საერთო კრების მიერ. ორგანიზაციის ყოველდღიური საქმიანობა ხორციელდება დირექტორთა საბჭოს მიერ, რომელსაც ირჩევს სამეთვალყურეო საბჭო.

ორგანიზაციას სრულად ფლობენ „აქციონერთა ჯგუფის“ წევრები. არ არსებობს ორგანიზაციის ერთპიროვნული მაკონტროლებელი მხარე. 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ორგანიზაციის აქციებს ფლობდნენ შემდეგი აქციონერები:

აქციონერი	31 დეკემბერი 2019			31 დეკემბერი 2018		
	ჩვეულებრივი აქციების პროცენტულობა	ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა	პრივილეგირებული აქციების რაოდენობა	ჩვეულებრივი აქციების პროცენტულობა	ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა	პრივილეგირებული აქციების რაოდენობა
	გია პეტრიაშვილი	32.55%	716,000	200	32.80%	716,000
ოთარ რუხაძე	14.77%	325,000	800	14.90%	325,000	800
თენგიზ მაზიაშვილი	9.52%	209,500	250	9.60%	209,500	250
ტარას ნიჟარაძე	8.45%	186,000	740	8.50%	186,000	740
მურმან ამბროლაძე	8.18%	180,000	100	8.20%	180,000	100
გოდერძი მელაძე	6.82%	150,000	300	6.90%	150,000	300
გიორგი გოთოშია	6.82%	150,000	100	6.90%	150,000	100
გიორგი ვაჩნაძე	5.61%	123,500	110	5.70%	123,500	110
შპს „JB“	2.73%	60,000	200	2.80%	60,000	200
ეთერ ჩაჩიბაია	1.59%	35,000	-	1.50%	33,000	-
გიორგი დვალაძე	1.41%	31,000	-	1.20%	27,600	-
თათია ჯაჯანაშვილი	0.91%	20,000	-	0.60%	15,000	-
ნინო დევდარიანი	0.64%	14,000	-	0.40%	9,000	-
	<b>100%</b>	<b>2,200,000</b>	<b>2,800</b>	<b>100%</b>	<b>2,184,600</b>	<b>2,800</b>

ორგანიზაციას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით აქვს 13 ფილიალი.

ორგანიზაციის იურიდიული მისამართია: ქეთევან დედოფლის გამზირი, N68, თბილისი, საქართველო.

## 1. ზოგადი ინფორმაცია (გაგრძელება)

### ბ) ცვლილებები საქართველოს კანონმდებლობაში

საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის ბრძანების - #281/04 მიხედვით, 2019 წლის 1 იანვრიდან ახალი რეგულაციები შევიდა ძალაში. აღნიშნული რეგულაციების მიხედვით მისოს არ აქვს უფლება გასცეს სესხები ფიზიკური პირების გადახდისუნარიანობის ანალიზის გარეშე. ახალი რეგულაციის მიზანია უზრუნველყოს საქართველოს ფინანსური სისტემის სტაბილური და მდგრადი ოპერირება და წახალისოს ჯანსაღი გარემო სესხის გაცემისთვის.

## 2. მომზადების საფუძვლები

### ანგარიშგების შესაბამისობა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის (ბასსკ) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (მთლიანობაში ფასს-ები) შესაბამისად.

ორგანიზაციის სამუშაო ვალუტა არის ქართული ლარი (ლარი), რომელიც წარმოადგენს საქართველოს ეროვნულ ვალუტას. ლარი ასევე წარმოადგენს წარსადგენ ვალუტას წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის.

ორგანიზაციის საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით.

თანხობრივი მაჩვენებლები ფინანსურ ანგარიშგებაში დამრგვალებულია ათას ლარში, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ების შესაბამისად მომზადება ითხოვს გარკვეული შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების გაკეთებას. ის, ასევე, ორგანიზაციის ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს, რომ მსჯელობის საფუძველზე ჩამოაყალიბოს და მიიღოს ყველაზე გონივრული სააღრიცხვო შეფასებები. ის მნიშვნელოვანი სფეროები, რომლებიც შეფასდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და მათი ეფექტის შესახებ, მოცემულია მე-3 შენიშვნაში.

### შეფასების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, აღრიცხული ფინანსური აქტივების და ვალდებულებებისა.

### საქმიანობის უწყვეტობა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ორგანიზაციის საქმიანობის უწყვეტობის საფუძველზე იმის დაშვებით, რომ ორგანიზაცია განაგრძობს ფუნქციონირებას პროგნოზირებად მომავალში. ორგანიზაციის ხელმძღვანელობასა და მფლობელებს სურვილი აქვთ, განავითარონ ორგანიზაცია საქართველოში. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ უწყვეტობის პრინციპის გამოყენება შესაფერისია ორგანიზაციისთვის.

## 2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

ახალი ფას-ების მიღება, ცვლილებები სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებში

ა) 2019 წლის პირველი იანვრის შემდეგ ძალაში შესული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები

ახალი სტანდარტები, რომლებმაც გამოიწვია ორგანიზაციის სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილება და რომლის საფუძველზეც მომზადებულია 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქვემოთ:

- ფასს 16 - იჯარა
- ფასიკ 23

**ფასს 16** - ის ცვლილებების ეფექტი მოცემულია მე-18 შენიშვნაში. სხვა ახალმა და შეცვლილმა სტანდარტებმა, რომლებიც ბასსკ-მა გამოუშვა და გამოყენებულ იქნება შემდგომი წლის ანგარიშგებაში, არაა მოსალოდნელი, რომ გავლენა იქონიონ ორგანიზაციაზე რამდენადაც ისინი ან არ არის რელევანტური ორგანიზაციის საქმიანობისთვის ან ისეთ აღრიცხვას საჭიროებენ, რომელიც თანხვედრაშია ორგანიზაციის მიმდინარე სააღრიცხვო პოლიტიკასთან.

**ფასიკ 23-ში** „მოგების გადასახადის გამოთვლის მიდგომებთან დაკავშირებული გაურკვევლობა“ ინტერპრეტაციაში განმარტებულია, როგორ გამოიყენება ბასს 12-ის აღიარებისა და შეფასების მოთხოვნები იმ შემთხვევაში, როდესაც გაურკვეველია მოგების გადასახადის გამოთვლასთან დაკავშირებული მიდგომები. ასეთ შემთხვევაში, ორგანიზაციამ მიმდინარე ან გადავადებული საგადასახადო აქტივი ან ვალდებულება უნდა აღიაროს და შეაფასოს ბასს 12-ის მოთხოვნების გამოყენებით, მაგრამ მოცემული ინტერპრეტაციის შესაბამისად განსაზღვრული საგადასახადო მოგების (ან ზარალის), საგადასახადო ბაზის, გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალის, გამოუყენებელი საგადასახადო კრედიტებისა და საგადასახადო განაკვეთების საფუძველზე.

ბ) ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული:

შემდეგ ახალ სტანდარტებს, ინტერპრეტაციებს და ცვლილებებს, რომლებიც ჯერ არ არის შესული ძალაში, არ გამოყენებულა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას. ყველაზე მნიშვნელოვანი ცვლილებები, რომლებიც 2020 წლის 1 იანვრიდან არის ეფექტური და რომელთაც შესაძლოა ეფექტი ჰქონდეს ორგანიზაციის ფინანსურ ანგარიშგებაზე არის შემდეგი:

- ბასს 1 - ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა და ბასს 8 - სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები (შესწორება - არსებითის განმარტება)
- ფასს 3 - საწარმოთა გაერთიანება (შესწორება - ბიზნესის განმარტება)
- ფინანსური ანგარიშგების განახლებული კონცეპტუალური საფუძვლები

ამჟამად, ორგანიზაცია აფასებს ცვლილებების მოსალოდნელ გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

### სხვა

ორგანიზაცია არ ვარაუდობს, რომ ბასსკ-ის მიერ გამოშვებულ სხვა სტანდარტებს, რომლებიც ჯერ ძალაში არ არის შესული, ექნება არსებითი გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

### 3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები

ორგანიზაცია ახდენს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებებისა და დაშვებების შემუშავებას მომავალ პერიოდებთან დაკავშირებით. მსგავსი შეფასებები და დაშვებები მუდმივად მუშავდება ისტორიულ გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, მათ შორის, ისეთი მომავალი მოვლენების გათვალისწინებით, რომელიც მოსალოდნელია გონივრულ ფარგლებში. მომავალში მიღებული ფაქტობრივი შედეგი შესაძლოა განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისა და დაშვებებისგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია.

#### მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების ანარიცხის შეფასება

ქვემოთ მოცემულია ორგანიზაციის ხელმძღვანელობის მიერ სააღრიცხვო პოლიტიკაში გამოყენებული ძირითადი შეფასებები, რომლებიც ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების (ზარალის) რეზერვების შეფასებაზე:

- დეფოლტის ალბათობა: დეფოლტის ალბათობა (PD) წარმოადგენს მთავარ მონაცემს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისას. დეფოლტის ალბათობა არის მაჩვენებელი, რომელიც გვიჩვენებს დეფოლტის მოხდენის ალბათობას კონკრეტულ პერიოდში, რომლის გაანგარიშებისას გამოიყენება ისტორიული მონაცემები და სამომავლო პირობებთან დაკავშირებული დაშვებები და მოლოდინი.
- ზარალი ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში: ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) არის შესაძლო ზარალის შეფასება, რომელიც წარმოიშობება დეფოლტის შემთხვევაში. იგი ეფუძნება ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და იმ ნაკადებს შორის სხვაობას, რომლის მიღებასაც ელის კრედიტორი, სესხის უზრუნველყოფიდან და კრედიტის ერთიანი გაზრდით მიღებული ნაღდი ფულის ნაკადების გათვალისწინებით
- საპროგნოზო სცენარების დადგენა: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) გაზომვისას ორგანიზაცია იყენებს გონივრულ და ფაქტებით გამყარებულ საპროგნოზო ინფორმაციას, რომელიც ეფუძნება დაშვებებს სხვადასხვა ეკონომიკური ფაქტორის სამომავლო მოქმედებისა და ამ ფაქტორების ურთიერთქმედების შესახებ.

#### იჯარის ვადების განსაზღვრა იმ ხელშეკრულებებისთვის, სადაც ორგანიზაცია წარმოადგენს მოიჯარეს

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის ორგანიზაცია აფასებს, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ იგი გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების, ან საიჯარო აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლებას. საწარმო ითვალისწინებს ყველა სათანადო ფაქტსა და გარემოებას, რომელიც ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის მოიჯარეს იმისთვის, რომ გამოიყენოს ან არ გამოიყენოს ეს უფლება, მათ შორის იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან ამ არჩევანის უფლების გამოყენების თარიღამდე პერიოდში ფაქტებისა და გარემოებების მოსალოდნელ ცვლილებებს. ამასთან დაკავშირებით გასათვალისწინებელ ფაქტორებს, სხვასთან ერთად, განეკუთვნება:

ა) არჩევით პერიოდებთან დაკავშირებული სახელშეკრულებო პირობები, საბაზრო განაკვეთებთან შედარებით, როგორცაა:

- საიჯარო გადახდების ოდენობა ნებისმიერ არჩევით პერიოდში;
- ცვლადი საიჯარო გადახდების ან სხვა პირობითი გადახდების სიდიდე;
- ნებისმიერი არჩევანის უფლებების პირობები, რომლებიც გამოყენებას ექვემდებარება თავდაპირველი არჩევითი პერიოდების შემდეგ.

ბ) საიჯარო ქონების მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება, რომელიც განხორციელდა (ან მოსალოდნელია, რომ განხორციელდება) ხელშეკრულების ვადის განმავლობაში და მოსალოდნელია, რომ მნიშვნელოვან ეკონომიკურ სარგებელს მოუტანს მოიჯარეს, როდესაც შესაძლებელი იქნება იჯარის გაგრძელების ან ვადამდე შეწყვეტის, ან საიჯარო აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლების რეალიზება;

### 3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები (გაგრძელება)

გ) იჯარის ვადამდე შეწყვეტასთან დაკავშირებული დანახარჯები, როგორცაა მოლაპარაკებების წარმოების დანახარჯები, აქტივის გადაადგილების დანახარჯები, სხვა საიჯარო აქტივის იდენტიფიკაციასთან დაკავშირებული დანახარჯები, რომელიც მოიჯარის საჭიროებების შესაფერისია, მოიჯარის ოპერაციებში ახალი აქტივის ინტეგრირების დანახარჯები, ან იჯარის ვადამდე შეწყვეტისთვის განკუთვნილი ჯარიმები და სხვა ანალოგიური დანახარჯები, მათ შორის, რომლებიც დაკავშირებულია საიჯარო აქტივისთვის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული მდგომარეობის, ან საიჯარო აქტივის ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ადგილზე დაბრუნებასთან;

დ) საიჯარო აქტივის მნიშვნელობა მოიჯარის საქმიანობისთვის, მათ შორის, შემდეგი ასპექტების გათვალისწინება: საიჯარო აქტივი სპეციალიზებული აქტივია თუ არა, საიჯარო აქტივის ადგილმდებარეობა და შესაფერისი ალტერნატიული ვარიანტების არსებობა; და

ე) არჩევანის უფლების გამოყენებასთან დაკავშირებული პირობითობა (ე.ი. როდესაც არჩევანის უფლების გამოყენება მხოლოდ იმ შემთხვევაშია შესაძლებელი, თუ ერთი ან რამდენიმე პირობა დაკმაყოფილებულია) და ამ პირობების მატერიალიზების ალბათობა

დეტალები იჯარის ვადების შესახებ, იმ ხელშეკრულებებისთვის, სადაც ორგანიზაცია წარმოადგენს მოიჯარეს, იხილეთ მე-7 შენიშვნაში.

### ზღვრული საპროცენტო განაკვეთის განსაზღვრა იმ ხელშეკრულებებისთვის, სადაც ორგანიზაცია წარმოადგენს მოიჯარეს

ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას ზღვრული სასესხო განაკვეთის დადგენისთვის. დაკვირვებადი მონაცემების გამოყენებით განისაზღვრება ძირითადი განაკვეთი, რომელიც კორექტირდება მოიჯარისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური ფაქტორებით და უზრუნველყოფის (იჯარის ობიექტის) მახასიათებლებით. ორგანიზაციამ გამოიყენა ერთი და იგივე დისკონტირების განაკვეთი მეტ-ნაკლებად ანალოგიური მახასიათებლების მქონე საიჯარო ხელშეკრულებების პორტფელთან მიმართებაში;

დეტალები ზღვრული სასესხო განაკვეთის შესახებ, იმ ხელშეკრულებებისთვის, სადაც კომპანია წარმოადგენს მოიჯარეს, იხილეთ მე-7 შენიშვნაში.

### უზრუნველყოფის საგნის ღირებულების შეფასება

ხელმძღვანელობა რეგულარულად განიხილავს უზრუნველყოფის საგნის საბაზრო ღირებულებას. ხელმძღვანელობა იყენებს საკუთარ გამოცდილებას რეალური ღირებულების დასაკორექტირებლად. უზრუნველყოფის მოცულობა დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკზე.

### გადასახადები

სხვადასხვა ფაქტორების, მათ შორის წარსული გამოცდილების ანალიზისა და საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციების მიხედვით, ორგანიზაცია თვლის, რომ მის მიერ გაკეთებული საგადასახადო ვალდებულებების დარიცხვები ადეკვატურია ყველა წლისთვის. ეს მოსაზრება ეყრდნობა დაშვებებს და შეფასებებს და შეიძლება შეიცავდეს კომპლექსურ მსჯელობებს მომავალ მოვლენებზე. იმდენად, რამდენადაც ამ საკითხების საბოლოო საგადასახადო შედეგები განსხვავდება არსებული საბუღალტრო ჩანაწერების თანხებისაგან, ასეთი სხვაობები გავლენას იქონიებს საგადასახადო ხარჯზე იმ პერიოდში, როცა ასეთი გადაწყვეტილება იქნა მიღებული. ორგანიზაცია დარწმუნებულია, რომ მას შეუძლია თავისი საგადასახადო დეკლარაციების დასაბუთება და ცდილობს მინიმუმამდე დაიყვანოს გადასახადებთან დაკავშირებული რისკები.

#### 4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა

სხვა ფინანსური ინსტიტუტების მსგავსად, ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენების შედეგად ორგანიზაცია დგება სხვადასხვა რისკის წინაშე. ეს შენიშვნა აღწერს ორგანიზაციის მიზნებს, პოლიტიკასა და პროცესებს, რომ მართოს აღნიშნული რისკები და წარმოადგენს მეთოდებს მათ შესაფასებლად. დამატებითი ციფრობრივი მონაცემები აღნიშნულ რისკებთან დაკავშირებით წარმოდგენილია მოცემული ფინანსური ანგარიშგების სხვადასხვა ნაწილში.

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებებისთვის, რომლებიც ლიკვიდური ან მოკლევადიანია (სამ თვემდე ვადით), ითვლება, რომ მათი საბალანსო ღირებულება მიახლოებულია მათ რეალურ ღირებულებასთან.

#### ზოგადი მიზნები, პოლიტიკა და პროცესები

ხელმძღვანელობას გააჩნია საერთო პასუხისმგებლობა ორგანიზაციის რისკების მართვის მიზნებისა და პოლიტიკის განსაზღვრისთვის, ამასთანავე, პასუხისმგებლობის შენარჩუნებასთან ერთად, მიზნებისა და პროცესების ეფექტურად დანერგვისთვის მას დელეგირებული აქვს პროცესების შემუშავებისა და ოპერირების უფლება ორგანიზაციის ფინანსური მხარისთვის.

ხელმძღვანელობის საერთო მიზანია, რომ შექმნას ისეთი პოლიტიკა, რომელიც მიზანმიმართული იქნება რისკების მინიმუმამდე შემცირებისკენ ორგანიზაციის კონკურენტუნარიანობისა და მოქნილობის გაუარესების გარეშე. აღნიშნულ პოლიტიკებთან დაკავშირებული დამატებითი დეტალები წარმოდგენილია ქვემოთ.

საქმიანობის პროცესში ორგანიზაცია დგას შემდეგი ფინანსური რისკების წინაშე:

- საკრედიტო რისკი
- ლიკვიდურობის რისკი
- საბაზრო რისკი:
  - სავალუტო რისკი
  - საპროცენტო განაკვეთის რისკი

#### საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის მსესხებლის ან სხვა კონტრაგენტის მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობა გამოიწვევს ორგანიზაციის ფინანსურ ზარალს. ორგანიზაციას შემუშავებული აქვს საკრედიტო რისკების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები (როგორც აღიარებული ფინანსური აქტივებისათვის ასევე აღიარება შეწყვეტილი სახელშეკრულებო ვალდებულებებისათვის), რომელშიც გათვალისწინებულია პორტფელის კონცენტრაციის ლიმიტების სახელმძღვანელო. საკრედიტო პოლიტიკა განიხილება და მტკიცდება მმართველთა საბჭოს მიერ.

საკრედიტო პოლიტიკა განსაზღვრავს შემდეგს:

- სასესხო/საკრედიტო განაცხადის განხილვისა და დამტკიცების პროცედურებს;
- მსესხებლების საკრედიტო შეფასების მეთოდოლოგიას;
- კონტრაგენტების საკრედიტო შეფასების მეთოდოლოგიას;
- უზრუნველყოფის შეფასების მეთოდოლოგიას;
- საკრედიტო დოკუმენტაციის მოთხოვნებს;
- სესხებისა და სხვა საკრედიტო რისკების მუდმივი მონიტორინგის პროცედურებს.

სასესხო/საკრედიტო განაცხადის ფორმირებაზე პასუხისმგებელია შესაბამისი საკრედიტო ოფიცერი, რომელიც სესხის განაცხადის პროგრამული ფორმირების შემდეგ, საკრედიტო პოლიტიკის მიხედვით, განაცხადს გადასცემს საკრედიტო კომიტეტის წევრებს განსახილველად. საკრედიტო კომიტეტი იღებს გადაწყვეტილებას არსებული სესხის განაცხადის დამტკიცება/დაუარების თაობაზე.

**4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)**

კომიტეტისათვის დასამტკიცებლად წარდგენილი სესხები ეფუძნება ლიმიტებს და სტანდარტებს, რომლებიც განისაზღვრება ორგანიზაციის საკრედიტო პოლიტიკით, შესაბამისი პროდუქტის ინსტრუქციებით, მარეგულირებელი მოთხოვნების შესაბამისად. გადახდისუნარიანობის შეფასება დაფუძნებულია სტრუქტურულ ანალიზზე, რომელიც კონცენტრირდება მომხმარებლის ბიზნესსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

საკრედიტო კომიტეტზე წარმოდგენილი ინფორმაციის სიზუსტესა და სისწორეზე პასუხს აგებს საკრედიტო ოფიცერი, რომელიც კლიენტის ბიზნესის დეტალურად შესწავლისა და მისი საკრედიტო რისკის პირველადი შეფასების საფუძველზე ავსებს სასესხო განაცხადს. საბოლოოდ, საკრედიტო კომიტეტის წევრები გარკვეული კრიტერიუმების მიხედვით (კლიენტის გადახდისუნარიანობა; საკრედიტო ისტორია; ფინანსური მდგომარეობა; ბიზნესის კონკურენტუნარიანობა და ა.შ.) აფასებენ სესხის განაცხადს.

ორგანიზაცია ახორციელებს მუდმივ მონიტორინგს და რეგულარულად აფასებს მისი კლიენტების გადახდისუნარიანობას. მიმოხილვა ეფუძნება კლიენტების ყველაზე ახალ ფინანსურ მდგომარეობას და სხვა მსგავსი ჯგუფის მსესხებლის მიერ წარმოდგენილ ან ორგანიზაციის მიერ მოპოვებულ ინფორმაციას. რეგულარული მონიტორინგის სისტემა ხელს უწყობს საკრედიტო რისკის აღმოჩენას, მართვას და მის დროულ განეიტრალებას. საკრედიტო რისკების განეიტრალებაში ასევე მნიშვნელოვან როლს თამაშობს სესხის უზრუნველყოფა.

რისკების მართვის დეპარტამენტი ახორციელებს კლიენტების ინდივიდუალური რისკის შეფასებას და ასევე მთლიანი საკრედიტო პორტფელის, კრედიტების კონცენტრაციის და საბაზრო რისკების შეფასებას (კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხი იხილეთ მე-6 შენიშვნაში).

მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკზე ჩვეულებრივ აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოცემული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებასა და არაღირებულ სახელშეკრულებო ვალდებულებების ოდენობებში. აქტივებისა და ვალდებულებების შესაძლო ურთიერთგაქვითვის გავლენა პოტენციური საკრედიტო დაქვემდებარების შემცირებაზე არ არის არსებითი.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მაქსიმუმს. საანგარიშგებო თარიღისთვის საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ოდენობა შეადგენდა:

	<b>31 დეკემბერი 2019</b>	<b>31 დეკემბერი 2018</b>
ფული და ფულის ეკვივალენტები (სალაროს გარდა)	1,079	598
კლიენტებზე გაცემული სესხები	58,219	48,348
სხვა აქტივები	431	550
	<b>59,729</b>	<b>49,496</b>

**ლიკვიდურობის რისკი**

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ორგანიზაცია სიმწლეებს წააწყდება ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებული სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულებისას, რომლებიც დაკავშირებულია ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის გადაცემასთან. ლიკვიდურობის რისკი წარმოიქმნება მაშინ, როდესაც განსხვავებულია აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობა. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობისა და საპროცენტო განაკვეთების შესაბამისობა და/ან მათი კონტროლირებადი შეუსაბამობა წარმოადგენს ლიკვიდურობის მართვის ქვაკუთხედს. ფინანსურ ინსტიტუტში სრული შესაბამისობის მიღწევა იშვიათია, რამდენადაც ბიზნესი ხშირად გაურკვეველ დროს ვითარდება და თანაც ის სხვადასხვა ტიპის არის. შეუსაბამო პოზიცია პოტენციურად ზრდის მომგებიანობას, თუმცა, შესაძლოა ზრდიდეს ზარალის საფრთხესაც.

ორგანიზაციის ლიკვიდურობის მართვის ამოცანაა, რომ ფულადი თანხები იყოს ხელმისაწვდომი, დამდგარი ფინანსური ვალდებულების დასაკმაყოფილებლად.



**4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)**

ლიკვიდურობის მართვის პოლიტიკა მოითხოვს:

- ფულადი ნაკადების დაგეგმვას ძირითადი ვალუტების ჭრილში და მათთან დაკავშირებით საჭირო ლიკვიდური აქტივების დონის გათვალისწინებას;
- დაფინანსების წყაროების მრავალფეროვანი დიაპაზონის უზრუნველყოფას;
- სესხების კონცენტრაციისა და პროფილის მართვას;
- სესხის დაფინანსების გეგმის უზრუნველყოფას;
- ლიკვიდურობისა და გაუთვალისწინებელი დაფინანსების გეგმების უზრუნველყოფას.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები სესხის გაცემასთან დაკავშირებული პირობებისა და მათი ყველაზე ადრინდელი სახელშეკრულებო ვადიანობის გათვალისწინებით. ცხრილებში განხილული მთლიანი შემოდინება და გადინება მოიცავს სახელშეკრულებო, არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
<b>ფინანსური აქტივები</b>					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	3,046	-	-	-	3,046
კლიენტებზე გაცემული სესხები	7,745	21,936	54,214	301	84,196
სხვა ფინანსური აქტივები	159	272	-	-	431
	<b>10,950</b>	<b>22,208</b>	<b>54,214</b>	<b>301</b>	<b>87,673</b>
<b>ფინანსური ვალდებულებები</b>					
სხვა ნასესხები თანხები	4,508	17,207	26,689	417	48,821
სუბორდინირებული სესხები	252	390	6,222	860	7,724
საიჯარო ვალდებულება	260	766	3,390	1,673	6,089
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	116	203	-	-	319
	<b>5,136</b>	<b>18,566</b>	<b>36,301</b>	<b>2,950</b>	<b>62,953</b>
<b>წმინდა ლიკვიდურობის პოზიცია</b>	<b>5,814</b>	<b>3,642</b>	<b>17,913</b>	<b>(2,649)</b>	<b>24,720</b>

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
<b>ფინანსური აქტივები</b>					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,771	-	-	-	1,771
კლიენტებზე გაცემული სესხები	7,443	17,507	46,545	883	72,378
სხვა ფინანსური აქტივები	80	-	470	-	550
	<b>9,294</b>	<b>17,507</b>	<b>47,015</b>	<b>883</b>	<b>74,699</b>
<b>ფინანსური ვალდებულებები</b>					
სხვა ნასესხები თანხები	6,009	8,652	23,835	563	39,059
სუბორდინირებული სესხები	189	202	1,604	4,318	6,313
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	57	286	-	-	343
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	27	-	-	-	27
	<b>6,282</b>	<b>9,140</b>	<b>25,439</b>	<b>4,881</b>	<b>45,742</b>
<b>წმინდა ლიკვიდურობის პოზიცია</b>	<b>3,012</b>	<b>8,367</b>	<b>21,576</b>	<b>(3,998)</b>	<b>28,957</b>

**4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)**

**საბაზრო რისკი**

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება შეიცვლება საბაზრო ფაქტორების ცვლილების გავლენით. საბაზრო რისკი შეიძლება წარმოიშვას ორგანიზაციის მიერ პროცენტური, სავაჭრო ან უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის შედეგად. არსებობს რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფინანსური ნაკადები შეიცვლება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის გამო (სავალუტო რისკი) და საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო (საპროცენტო რისკი).

**- სავალუტო რისკების მართვა**

სავალუტო რისკი წარმოიშობა ერთი ვალუტის მიმართ მეორის ფასის ცვლილებით. სავალუტო რისკი არანაკლებ გავლენას ახდენს ორგანიზაციის ფინანსური რისკების განსაზღვრაში. ორგანიზაცია ატარებს სავალუტო რისკს, რომელიც დაკავშირებულია მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებთან.

სავალუტო რისკის ზეგავლენა ორგანიზაციაზე 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

ფინანსური აქტივები	აშშ		სხვა	სულ
	ლარი	დოლარი	ვალუტები	
ფული და ფულის ეკვივალენტები	845	1,710	491	3,046
გაცემული სესხები	52,749	5,470	-	58,219
სხვა აქტივები	146	285	-	431
	<b>53,740</b>	<b>7,465</b>	<b>491</b>	<b>61,696</b>
<b>ფინანსური ვალდებულებები</b>				
სხვა ნასესხები თანხები	21,706	21,203	95	43,004
სუბორდინირებული სესხები	-	5,080	-	5,080
საიჯარო ვალდებულება	267	4,433	-	4,700
სხვა ვალდებულებები	319	-	-	319
	<b>22,292</b>	<b>30,716</b>	<b>95</b>	<b>53,103</b>
<b>ღია საბალანსო პოზიცია</b>	<b>31,448</b>	<b>(23,251)</b>	<b>396</b>	<b>8,593</b>
<b>რისკების მართვის მიზნით ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტების ეფექტი</b>	<b>(28,347)</b>	<b>28,323</b>	<b>-</b>	<b>(24)</b>
<b>წმინდა ღია საბალანსო პოზიცია</b>	<b>3,101</b>	<b>5,072</b>	<b>396</b>	<b>8,569</b>

სავალუტო რისკის ზეგავლენა ორგანიზაციაზე 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

ფინანსური აქტივები	აშშ		სხვა	სულ
	ლარი	დოლარი	ვალუტები	
ფული და ფულის ეკვივალენტები	647	692	432	1,771
გაცემული სესხები	38,549	9,799	-	48,348
სხვა აქტივები	80	470	-	550
	<b>39,276</b>	<b>10,961</b>	<b>432</b>	<b>50,669</b>
<b>ფინანსური ვალდებულებები</b>				
სხვა ნასესხები თანხები	17,838	16,511	167	34,516
სუბორდინირებული სესხები	-	3,913	-	3,913
სხვა ვალდებულებები	343	27	-	370
	<b>18,181</b>	<b>20,451</b>	<b>167</b>	<b>38,799</b>
<b>ღია საბალანსო პოზიცია</b>	<b>21,095</b>	<b>(9,490)</b>	<b>265</b>	<b>11,870</b>
<b>რისკების მართვის მიზნით ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტების ეფექტი</b>	<b>(25,197)</b>	<b>25,170</b>	<b>-</b>	<b>(27)</b>
<b>წმინდა ღია საბალანსო პოზიცია</b>	<b>(4,102)</b>	<b>15,680</b>	<b>265</b>	<b>11,843</b>

**4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)**

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს ორგანიზაციის მგრძობელობას ქართულ ლართან მიმართებით უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსების 20%-იან ზრდასა ან კლებაზე და წარმოადგენს ხელმძღვანელობის შეფასებას უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის შესაძლო ცვლილებაზე. მგრძობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოური ვალუტის დენომინირებულ ფულად სახსრებს და აკორექტირებს წლის ბოლოსთვის უცხოურ ვალუტას 20% საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების მიხედვით. გავლენა მოგება/ზარალსა და კაპიტალზე 2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2019		31 დეკემბერი 2018	
	(ლარი / აშშ დოლარი)	(ლარი / სხვა ვალუტები)	(ლარი / აშშ დოლარი)	(ლარი / სხვა ვალუტები)
20% ზრდა	(4,650)	79	(1,898)	53
20% შემცირება	4,650	(79)	1,898	(53)

ანალიზისას გამოყენებულია დაშვება, რომ ყველა ცვლადი, უცვლელი დარჩება.

**- საპროცენტო განაკვეთის რისკი**

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილების გამო, რომელმაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს ორგანიზაციის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებებზე. ეს რისკი შესაძლოა წარმოიშვას აქტივებისა და ვალდებულებების მიღება/დაფარვის ვადების შეუსაბამობით, ასევე იმ შემთხვევაში, თუ ასეთი აქტივები და ვალდებულებები დამოკიდებულია კურსის ცვლილებაზე.

პროცენტის მატარებელი ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები 2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
სულ პროცენტის მატარებელი ფინანსური აქტივები	59,729	49,496
სულ პროცენტის მატარებელი ფინანსური ვალდებულებები	(52,784)	(38,429)
<b>საპროცენტო განაკვეთის მგრძობელობის ღია პოზიცია</b>	<b>6,945</b>	<b>11,067</b>

**კაპიტალის მართვა**

ორგანიზაციის მიზნები კაპიტალის მართვისას შემდეგში მდგომარეობს:

- მოახდინოს ორგანიზაციის ფუნქციონირებადობის უზრუნველყოფა ისე, რომ ორგანიზაციამ გააგრძელოს ეფექტურად საქმიანობა;
- შეესაბამებოდეს სებ-ის მიერ დადგენილ კაპიტალის მოთხოვნილებებს; და
- ჰქონდეს ადეკვატური უკუგება აქციონერებისთვის.

ორგანიზაცია რისკის პროპორციულად აწესებს საჭირო კაპიტალის ოდენობას. ორგანიზაცია მართავს საკუთარი კაპიტალის სტრუქტურას და ახდენს მის კორექტირებას ეკონომიკური გარემოებებისა და აქტივების რისკიანობის შესაბამისად.

იმისათვის, რომ შეინარჩუნოს ან დააკორექტიროს კაპიტალის სტრუქტურა, ორგანიზაციამ შეიძლება დააკორექტიროს მფლობელებისათვის გადახდილი დივიდენდები, დაუბრუნოს კაპიტალი მფლობელებს, გამოუშვას ახალი აქციები ან გაყიდოს აქტივები ვალის დაფარვის მიზნით.

ასევე, ორგანიზაციამ უნდა შეასრულოს სესხის ხელშეკრულებაში მითითებული კოვენანტები. დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია მე-15 შენიშვნაში.

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

5. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
ნაღდი ფული სალაროში	1,967	1,173
ფული ბანკებში	1,079	598
	<b>3,046</b>	<b>1,771</b>

ფული და ფულის ეკვივალენტები ვალუტების მიხედვით გაშიფრულია მე-4 შენიშვნაში.

6. კლიენტებზე გაცემული სესხები

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
მომსახურება	20,237	9,507
მოხმარება	14,871	18,977
ვაჭრობა	14,034	14,456
სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობა	4,520	939
საცხოვრებელი*	2,958	4,720
წარმოება/მშენებლობა	2,383	573
	<b>59,003</b>	<b>49,172</b>
გაუფასურების ანარიცხი	(784)	(824)
<b>სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები</b>	<b>58,219</b>	<b>48,348</b>

\*საცხოვრებელი სესხები უძრავი ქონების შეძენის, რემონტისა და მოწყობის მიზნობრივობით გაცემული სესხებია.

მომდროება კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვში წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2019	2018
<b>ნაშთი წლის დასაწყისში</b>	824	950
კორექტირება ფასს 9-ის თავდაპირველ გამოყენებაზე	-	(585)
<b>ნაშთი 1 იანვარს ფასს 9-ის გამოყენების შემდეგ</b>	<b>824</b>	<b>365</b>
წმინდა დარიცხვა	555	1,523
ჩამოწერები	(1,828)	(1,414)
აღდგენა	1,233	350
<b>ნაშთი წლის ბოლოს</b>	<b>784</b>	<b>824</b>

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

**6. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)**

ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

კლიენტებზე გაცემული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
<b>სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობა</b>				
ვადაგადაცილების გარეშე	4,133	59	-	<b>4,192</b>
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	102	-	-	<b>102</b>
31-90 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	143	-	<b>143</b>
91-180 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	83	<b>83</b>
<b>სულ სესხები სასოფლო სამეურნეო საქმიანობაზე</b>	<b>4,235</b>	<b>202</b>	<b>83</b>	<b>4,520</b>
გაუფასურების ანარიცხი	(39)	(25)	(34)	(98)
<b>საბალანსო ღირებულება</b>	<b>4,196</b>	<b>177</b>	<b>49</b>	<b>4,422</b>
<b>წარმოება/მშენებლობა</b>				
ვადაგადაცილების გარეშე	2,216	15	-	<b>2,231</b>
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	105	-	-	<b>105</b>
91-180 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	47	<b>47</b>
<b>სულ წარმოება/მშენებლობა</b>	<b>2,321</b>	<b>15</b>	<b>47</b>	<b>2,383</b>
გაუფასურების ანარიცხი	(16)	-	(20)	(36)
<b>საბალანსო ღირებულება</b>	<b>2,305</b>	<b>15</b>	<b>27</b>	<b>2,347</b>
<b>მომსახურება</b>				
ვადაგადაცილების გარეშე	19,419	244	-	<b>19,663</b>
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	234	2	-	<b>236</b>
31-90 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	261	-	<b>261</b>
91-180 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	77	<b>77</b>
<b>სულ მომსახურება</b>	<b>19,653</b>	<b>507</b>	<b>77</b>	<b>20,237</b>
გაუფასურების ანარიცხი	(146)	(37)	(37)	(220)
<b>საბალანსო ღირებულება</b>	<b>19,507</b>	<b>470</b>	<b>40</b>	<b>20,017</b>
<b>ვაჭრობა</b>				
ვადაგადაცილების გარეშე	13,425	154	-	<b>13,579</b>
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	238	1	-	<b>239</b>
31-90 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	141	-	<b>141</b>
91-180 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	75	<b>75</b>
<b>სულ ვაჭრობა</b>	<b>13,663</b>	<b>296</b>	<b>75</b>	<b>14,034</b>
გაუფასურების ანარიცხი	(106)	(30)	(37)	(173)
<b>საბალანსო ღირებულება</b>	<b>13,557</b>	<b>266</b>	<b>38</b>	<b>13,861</b>
<b>მოხმარება</b>				
ვადაგადაცილების გარეშე	13,787	566	-	<b>14,353</b>
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	326	15	-	<b>341</b>
31-90 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	113	-	<b>113</b>
91-180 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	64	<b>64</b>
<b>სულ მოხმარება</b>	<b>14,113</b>	<b>694</b>	<b>64</b>	<b>14,871</b>
გაუფასურების ანარიცხი	(159)	(42)	(41)	(242)
<b>საბალანსო ღირებულება</b>	<b>13,954</b>	<b>652</b>	<b>23</b>	<b>14,629</b>
<b>საცხოვრებელი</b>				
ვადაგადაცილების გარეშე	2,715	203	-	<b>2,918</b>
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	38	-	-	<b>38</b>
31-90 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	2	-	<b>2</b>
<b>სულ საცხოვრებელი</b>	<b>2,753</b>	<b>205</b>	<b>-</b>	<b>2,958</b>
გაუფასურების ანარიცხი	(13)	(2)	-	(15)
<b>საბალანსო ღირებულება</b>	<b>2,740</b>	<b>203</b>	<b>-</b>	<b>2,943</b>

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

**6. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)**

ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

კლიენტებზე გაცემული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
<b>სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობა</b>				
ვადაგადაცილების გარეშე	875	15	-	890
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	49	-	-	49
<b>სულ სესხები სასოფლო სამეურნეო საქმიანობაზე</b>	<b>924</b>	<b>15</b>	<b>-</b>	<b>939</b>
გაუფასურების ანარიცხი	(8)	-	-	(8)
<b>საბალანსო ღირებულება</b>	<b>916</b>	<b>15</b>	<b>-</b>	<b>931</b>
<b>წარმოება/მშენებლობა</b>				
ვადაგადაცილების გარეშე	573	-	-	573
31-90 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	-	-
<b>სულ წარმოება/მშენებლობა</b>	<b>573</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>573</b>
გაუფასურების ანარიცხი	(3)	-	-	(3)
<b>საბალანსო ღირებულება</b>	<b>570</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>570</b>
<b>მომსახურება</b>				
ვადაგადაცილების გარეშე	8,607	60	-	8,667
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	497	-	-	497
31-90 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	186	-	186
91-180 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	157	157
<b>სულ მომსახურება</b>	<b>9,104</b>	<b>246</b>	<b>157</b>	<b>9,507</b>
გაუფასურების ანარიცხი	(77)	(43)	(67)	(187)
<b>საბალანსო ღირებულება</b>	<b>9,027</b>	<b>203</b>	<b>90</b>	<b>9,320</b>
<b>ვაჭრობა</b>				
ვადაგადაცილების გარეშე	13,699	47	-	13,746
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	457	12	-	469
31-90 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	114	-	114
91-180 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	112	112
181 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	-	-	15	15
<b>სულ ვაჭრობა</b>	<b>14,156</b>	<b>173</b>	<b>127</b>	<b>14,456</b>
გაუფასურების ანარიცხი	(116)	(26)	(57)	(199)
<b>საბალანსო ღირებულება</b>	<b>14,040</b>	<b>147</b>	<b>70</b>	<b>14,257</b>
<b>მოხმარება</b>				
ვადაგადაცილების გარეშე	17,447	277	-	17,724
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	519	52	-	571
31-90 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	408	-	408
91-180 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	274	274
<b>სულ მოხმარება</b>	<b>17,966</b>	<b>737</b>	<b>274</b>	<b>18,977</b>
გაუფასურების ანარიცხი	(177)	(99)	(121)	(397)
<b>საბალანსო ღირებულება</b>	<b>17,789</b>	<b>638</b>	<b>153</b>	<b>18,580</b>
<b>საცხოვრებელი</b>				
ვადაგადაცილების გარეშე	4,511	78	-	4,589
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	82	-	-	82
31-90 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	49	-	49
<b>სულ საცხოვრებელი</b>	<b>4,593</b>	<b>127</b>	<b>-</b>	<b>4,720</b>
გაუფასურების ანარიცხი	(20)	(10)	-	(30)
<b>საბალანსო ღირებულება</b>	<b>4,573</b>	<b>117</b>	<b>-</b>	<b>4,690</b>

**სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი**

**ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები**

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

**6. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)**

კლიენტების ზოგადი კრედიტუნარიანობა წარმოადგენს მასზე გაცემული სესხის საკრედიტო ხარისხის ყველაზე შესაფერის ინდიკატორს. თუმცა, გირაო უზრუნველყოფს დამატებით დაცვას და როგორც წესი ორგანიზაცია მოითხოვს მსესხებლისგან მის უზრუნველყოფას.

ორგანიზაციის სასესხო პორტფელის ძირითადი ნაწილი უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებითა და სატრანსპორტო საშუალებებით (მცირე ნაწილი უზრუნველყოფილია ძვირფასი ლითონებით).

ორგანიზაციის პოლიტიკას წარმოადგენს უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხების გაცემა სესხი-ღირებულების პროდუქტის ინსტრუქციით გათვალისწინებული მაქსიმუმ 60%-იანი კოეფიციენტის გამოყენებით დაცვით სესხის გაცემის თარიღისთვის.

ავტო სესხები უზრუნველყოფილია შესაბამისი სატრანსპორტო საშუალებებით. ორგანიზაციის პოლიტიკა მოიცავს სატრანსპორტო საშუალებით უზრუნველყოფილი სესხების გაცემას სესხი-ღირებულების პროდუქტის ინსტრუქციით გათვალისწინებული მაქსიმუმ 80%-იანი კოეფიციენტით სესხის გაცემის თარიღისთვის.

ძვირფასი ლითონებით უზრუნველყოფილი სესხების უზრუნველყოფას შესაბამისი ძვირფასი ლითონები წარმოადგენს. ორგანიზაციის პოლიტიკა მოიცავს ძვირფასი ლითონებით უზრუნველყოფილი სესხების გაცემას სესხი-ღირებულების მაქსიმუმ 90%-იანი პროდუქტში ინსტრუქციით გათვალისწინებული კოეფიციენტით სესხის გაცემის თარიღისთვის. ძვირფასი ლითონებით უზრუნველყოფილ სესხებს ორგანიზაცია აღარ გასცემს 2016 წლიდან.

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია გირაოს, სესხის პორტფელის უზრუნველყოფის შესახებ:

<b>31 დეკემბერი 2019</b>	<b>უძრავი ქონება</b>	<b>სატრანსპორტო საშუალებები</b>	<b>ძვირფასი ლითონი</b>	<b>უზრუნველყოფის გარეშე</b>	<b>სულ</b>
სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობა	3,450	972	-	-	<b>4,422</b>
წარმოება/მშენებლობა	1,954	392	-	-	<b>2,346</b>
მომსახურება	14,241	5,729	47	-	<b>20,017</b>
ვაჭრობა	10,763	3,089	-	11	<b>13,863</b>
მოხმარება	9,167	5,275	156	30	<b>14,628</b>
საცხოვრებელი	2,784	159	-	-	<b>2,943</b>
	<b>42,359</b>	<b>15,616</b>	<b>203</b>	<b>41</b>	<b>58,219</b>
<b>31 დეკემბერი 2018</b>	<b>უძრავი ქონება</b>	<b>სატრანსპორტო საშუალებები</b>	<b>ძვირფასი ლითონი</b>	<b>უზრუნველყოფის გარეშე</b>	<b>სულ</b>
სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობა	864	67	-	-	<b>931</b>
წარმოება/მშენებლობა	525	45	-	-	<b>570</b>
მომსახურება	6,164	3,112	44	-	<b>9,320</b>
ვაჭრობა	11,309	2,914	2	32	<b>14,257</b>
მოხმარება	12,361	5,538	240	441	<b>18,580</b>
საცხოვრებელი	4,550	140	-	-	<b>4,690</b>
	<b>35,773</b>	<b>11,816</b>	<b>286</b>	<b>473</b>	<b>48,348</b>

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

**6. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)**

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური ინსტრუმენტების ტიპის მიხედვით ზარალის რეზერვის შეჯერება საწყისი ნაშთიდან საბოლოო ნაშთამდე წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

კლიენტებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
<b>ნაშთი 1 იანვარს</b>	<b>401</b>	<b>178</b>	<b>245</b>	<b>824</b>
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	7	(7)	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(9)	9	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(2)	-	2	-
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაანგარიშება	777	338	103	<b>1,218</b>
შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივები	569	-	-	<b>569</b>
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(83)	83	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(134)	-	134	-
ჩამოწერა	(1,047)	(465)	(315)	<b>(1,827)</b>
<b>ნაშთი წლის ბოლოს</b>	<b>479</b>	<b>136</b>	<b>169</b>	<b>784</b>

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური ინსტრუმენტების ტიპის მიხედვით ზარალის რეზერვის შეჯერება საწყისი ნაშთიდან საბოლოო ნაშთამდე წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

კლიენტებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
<b>ნაშთი 1 იანვარს</b>	<b>176</b>	<b>65</b>	<b>124</b>	<b>365</b>
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	2	(2)	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(1)	1	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(2)	-	2	-
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაანგარიშება	450	79	31	<b>560</b>
შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივები	1,313	-	-	<b>1,313</b>
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(149)	149	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(835)	-	835	-
ჩამოწერა	(553)	(114)	(747)	<b>(1,414)</b>
<b>ნაშთი წლის ბოლოს</b>	<b>401</b>	<b>178</b>	<b>245</b>	<b>824</b>

ცვლილებები კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხებში წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2019	2018
გაუფასურების ანარიცხის წმინდა გაანგარიშება	1,218	560
შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივები	569	1,313
<b>სულ წლის განმავლობაში დარიცხული გაუფასურება</b>	<b>1,787</b>	<b>1,873</b>
ადრე ჩამოწერილი ოდენობების აღდგენა	(1,233)	(350)
<b>სულ გაუფასურების ხარჯი სასესხო ფინანსურ აქტივებზე</b>	<b>554</b>	<b>1,523</b>



**სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი**

**ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები**

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

**7. აქტივების გამოყენების უფლება**

ორგანიზაცია ფასს 16-ს 2019 წლის 1 იანვრიდან იყენებს. ორგანიზაციამ არ შეასწორა შესადარისი პერიოდის ინფორმაცია ახალ სტანდარტზე გადასვლის გამო. შესაბამისად, შესადარისი პერიოდის ფინანსური ანგარიშგება არ არის გადაანგარიშებული. აღნიშნული სახით მოცემულ სტანდარტზე გადასვლა არ გულისხმობს სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების ეფექტის აღიარებას სტანდარტის პირველადი გამოყენებისას (2019 წლის 1 იანვარი) საკუთარი კაპიტალის საწყის ნაშთში. დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ მე-18 შენიშვნაში.

ორგანიზაციას იჯარით აღებული აქვს ფართები ფილიალებისთვის და სათაო ოფისისთვის. ყველა აქტივის საიჯარო გადასახდელი არის ფიქსირებული. საიჯარო გადასახდელები წარმოდგენილია როგორც ლარში, ასევე აშშ დოლარში.

იჯარის ვადა, ზღვრული სასესხო განაკვეთი და საიჯარო გადასახდელები 2019 წლის 1 იანვრისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

იჯარის ხელშეკრულება	არაგაუქმებადი პერიოდი	გაგრძელების არჩევანის უფლების გამოყენება	იჯარის ვადა	დისკონტის განაკვეთი
სათაო ოფისი და ფილიალები	-	12-110 თვე	72-124 თვე	7.5%-12.5%

აქტივის გამოყენების უფლება წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	<b>2019</b>
<b>2019 წლის 1 იანვრისთვის</b>	<b>1,755</b>
წლის განმავლობაში გაფორმებული საიჯარო კონტრაქტები	3,306
ამორტიზაცია	(578)
<b>2019 წლის 31 დეკემბრისთვის</b>	<b>4,483</b>

საიჯარო ვალდებულება წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	<b>2019</b>
<b>2019 წლის 1 იანვრისთვის</b>	<b>1,755</b>
წლის განმავლობაში გაფორმებული საიჯარო კონტრაქტები	3,173
საპროცენტო ხარჯი	302
საიჯარო გადასახადი	(845)
უცხოური ვალუტის გადაფასება	315
<b>2019 წლის 31 დეკემბრისთვის</b>	<b>4,700</b>

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

**8. ძირითადი საშუალებები**

ისტორიული ღირებულება	მიწა და შენობა- ნაგებობები	ავეჯი და მოწყობილობები	იჯარით აღებული ფართის კეთილმოწყობა	სულ
<b>2017 წლის 31 დეკემბერს</b>	<b>755</b>	<b>649</b>	<b>280</b>	<b>1,684</b>
შესყიდვა	429	268	88	785
ჩამოწერა	-	(6)	(43)	(49)
<b>2018 წლის 31 დეკემბერს</b>	<b>1,184</b>	<b>911</b>	<b>325</b>	<b>2,420</b>
შესყიდვა	-	424	167	591
ჩამოწერა	-	-	(19)	(19)
<b>2019 წლის 31 დეკემბერს</b>	<b>1,184</b>	<b>1,335</b>	<b>473</b>	<b>2,992</b>
<b>დაგროვილი ცვეთა</b>				
<b>2017 წლის 31 დეკემბერს</b>	<b>(2)</b>	<b>(226)</b>	<b>(93)</b>	<b>(321)</b>
ცვეთა წლის განმავლობაში	(14)	(127)	(44)	(185)
ჩამოწერილი აქტივების დაგროვილი ცვეთა	-	-	19	19
<b>2018 წლის 31 დეკემბერს</b>	<b>(16)</b>	<b>(353)</b>	<b>(118)</b>	<b>(487)</b>
ცვეთა წლის განმავლობაში	(21)	(173)	(55)	(249)
ჩამოწერილი აქტივების დაგროვილი ცვეთა	-	-	6	6
<b>2019 წლის 31 დეკემბერს</b>	<b>(37)</b>	<b>(526)</b>	<b>(167)</b>	<b>(730)</b>
<b>ნეტო საბალანსო ღირებულება</b>				
<b>2018 წლის 31 დეკემბერს</b>	<b>1,168</b>	<b>558</b>	<b>207</b>	<b>1,933</b>
<b>2019 წლის 31 დეკემბერს</b>	<b>1,147</b>	<b>809</b>	<b>306</b>	<b>2,262</b>

**9. სხვა აქტივები**

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
დასაკუთრებული აქტივები*	737	318
საკრედიტო ხაზის უზრუნველსაყოფად დაჯავშნილი თანხები	272	470
ავანსები	223	152
სხვა	159	80
	<b>1,391</b>	<b>1,020</b>

მომართა დასაკუთრებულ აქტივებში 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის:

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
ნაშთი წლის დასაწყისისთვის	318	124
შესყიდვები	791	194
რეალიზაცია	(372)	-
ნაშთი წლის ბოლოს	<b>737</b>	<b>318</b>

**სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი**

**ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები**

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

**9. სხვა აქტივები (გაგრძელება)**

\*დასაკუთრებული აქტივები წარმოადგენს არაფინანსურ აქტივებს, რომლებიც ორგანიზაციამ ვადაგადაცდილებული სესხების ამოღებისას დაისაკუთრა. ეს აქტივები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით და შემდგომ ფასდება კლასიფიკაციის შესაბამისი აღრიცხვის პოლიტიკით. აქტივების აღიარებისას კლასიფიკაციის განსაზღვრა დამოკიდებულია ორგანიზაციის აქტივების რეალიზაციის მიზნობრიობასა და მის ბუნებაზე. დასაკუთრებული ქონების მარაგები აღრიცხულია ისტორიულ და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. ორგანიზაციის მოლოდინით მომავალში მოხდება აღნიშნული აქტივების რეალიზაცია. დასაკუთრებული ქონების რეალიზაცია ხდება შესაძლებლობისთანავე, ხოლო მიღებული თანხები გამოიყენება დავალიანების შესამცირებლად.

**10. გადავადებული საგადასახადო აქტივი**

	31 დეკემბერი 2017	სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აღიარებული	31 დეკემბერი 2018	სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აღიარებული	31 დეკემბერი 2019
კლიენტებზე გაცემული სესხები	214	143	357	(90)	267
აქტივების გამოყენების უფლება	-	-	-	(672)	(672)
ძირითადი საშუალებები	(127)	17	(110)	(92)	(202)
არამატერიალური აქტივები	1	18	19	(10)	9
სხვა აქტივები	15	(15)	-	-	-
სუბორდინირებული სესხები და სხვა ნასესხები თანხები	20	10	30	14	44
საიჯარო ვალდებულება	-	-	-	705	705
სხვა ვალდებულებები	44	6	50	(7)	43
	<u>167</u>	<u>179</u>	<u>346</u>	<u>(152)</u>	<u>194</u>

მოგების გადასახადის ხარჯი 2019 და 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2019	2018
მიმდინარე მოგების გადასახადი	(376)	(361)
დროებითი სხვაობების ეფექტი	(152)	179
	<u>(528)</u>	<u>(182)</u>

მოგების გადასახადის ხარჯის რეკონსილაცია დადგენილი განაკვეთის მიხედვით შემდეგნაირია:

	2019	2018
<b>მოგება დაბეგვრამდე</b>	<b>3,048</b>	<b>1,128</b>
საგადასახადო განაკვეთი	15%	15%
<b>თეორიული მოგების გადასახადის სარგებელი</b>	<b>(457)</b>	<b>(169)</b>
მუდმივი სხვაობების ეფექტი	(71)	(13)
<b>მოგების გადასახადის ხარჯი</b>	<b>(528)</b>	<b>(182)</b>

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

11. სუბორდინირებული სესხები და სხვა ნასესხები თანხები

			31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
სესხის ძირი			47,677	38,121
გადასახდელი პროცენტი			407	308
			<b>48,084</b>	<b>38,429</b>

	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის წელი	31 დეკემბერი 2019
<b>უზრუნველყოფილი სესხები</b>				
ფინანსური ინსტიტუტებიდან	აშშ დოლარი	7%-8%	2021-2028	5,231
ფინანსური ინსტიტუტებიდან	ლარი	10%-17%	2020-2021	20,989
<b>არაუზრუნველყოფილი სესხები</b>				
საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებიდან	აშშ დოლარი	8%-9%	2021	8,000
სუბორდინირებული სესხები დაკავშირებული მხარეებისგან	აშშ დოლარი	10%-11%	2024-2025	5,080
დაკავშირებული მხარეებისგან	აშშ დოლარი	4%-11%	2020-2024	2,874
დაკავშირებული მხარეებისგან	ლარი	14%	2020-2021	156
დაკავშირებული მხარეებისგან	ევრო	6%	2020-2021	78
ფიზიკური პირებისგან	აშშ დოლარი	5%-11%	2020-2021	4,222
ფიზიკური პირებისგან	ლარი	14%	2020	45
ფიზიკური პირებისგან	ევრო	6%	2020	17
სხვა იურიდიული პირებისგან	აშშ დოლარი	8.75%	2020	876
სხვა იურიდიული პირებისგან	ლარი	15.25%	2020	516
				<b>48,084</b>

	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის წელი	31 დეკემბერი 2018
<b>უზრუნველყოფილი სესხები</b>				
ფინანსური ინსტიტუტებიდან	აშშ დოლარი	7%-8%	2020-2027	6,209
ფინანსური ინსტიტუტებიდან	ლარი	13%-16%	2019-2020	16,555
ფინანსური ინსტიტუტებიდან	ლარი	რეფინანსირებ ის განაკვეთს +1%	2020	466
<b>არაუზრუნველყოფილი სესხები</b>				
სუბორდინირებული სესხები დაკავშირებული მხარეებისგან	აშშ დოლარი	10.5%-12.5%	2021-2024	3,913
დაკავშირებული მხარეებისგან	აშშ დოლარი	5%-12%	2019-2024	3,853
დაკავშირებული მხარეებისგან	აშშ დოლარი	3.50%	2019	455
დაკავშირებული მხარეებისგან	ლარი	9.5%-16%	2019-2020	188
დაკავშირებული მხარეებისგან	ევრო	3%-7.5%	2019	150
ფიზიკური პირებისგან	აშშ დოლარი	6%-12.5%	2019-2021	5,179
ფიზიკური პირებისგან	ლარი	16.5%-17.5%	2019	112
ფიზიკური პირებისგან	ევრო	7.50%	2019	16
სხვა იურიდიული პირებისგან	აშშ დოლარი	8.75%	2020	817
სხვა იურიდიული პირებისგან	ლარი	15.25%	2020	516
				<b>38,429</b>

**სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი**

**ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები**

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

**11. სუბორდინირებული სესხები და სხვა ნასესხები თანხები (გაგრძელება)**

ფინანსური აქტივობებიდან წარმოქმნილი ცვლილებები მიღებულ და სუბორდინირებულ სესხებში, რომელიც მოიცავს, როგორც ფულად ასევე არაფულად ნაკადებს, შეიძლება წარმოდგენილი იქნას შემდეგნაირად:

	2019		2018	
	სუბორდინირებული სესხები	სხვა ნასესხები თანხები	სუბორდინირებული სესხები	სხვა ნასესხები თანხები
<b>ნაშთი წლის დასაწყისში</b>	<b>3,913</b>	<b>34,516</b>	<b>4,991</b>	<b>26,955</b>
ძირის დაფარვა	-	(56,016)		(61,067)
სესხის აღება	844	63,464	3,698	69,246
გადახდილი პროცენტი	(521)	(4,065)	(473)	(3,593)
<b>წმინდა ფულადი ნაკადები:</b>				
დარიცხული საპროცენტო ხარჯი	545	4,124	555	3,617
საკურსო სხვაობის ეფექტი	299	981	170	566
სესხის თანხების კონვერტაცია	-	-	(5,028)	(1,208)
<b>ნაშთი წლის ბოლოს</b>	<b>5,080</b>	<b>43,004</b>	<b>3,913</b>	<b>34,516</b>

**12. საკუთარი კაპიტალი**

**გამომწვევებული კაპიტალი**

უფლებამოსილი, გამომწვევებული და ნარჩენი სააქციო კაპიტალი მოიცავს 2,200,000 ჩვეულებრივ აქციას (2018 წელს: 2,184,600). ყველა აქციის ნომინალური ღირებულებაა 1 ლარი. 2018 წლის განმავლობაში, გამომწვევებულ იქნა 15,400 ჩვეულებრივი აქცია (2018 წელს: 29,600 აქცია).

სხვაობა ნომინალურ ღირებულებასა და საბაზრო ფასს შორის აღიარდება საემისიო კაპიტალში. საემისიო კაპიტალი შეადგენს 900 ათასი ლარს 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (31 დეკემბერი 2018: 852 ათასი ლარი).

ჩვეულებრივი აქციების მფლობელებს უფლება აქვთ მიიღონ დროდადრო გამოცხადებული დივიდენდები და ორგანიზაციის ყოველწლიურ და საერთო კრებაზე ერთ აქციაზე აქვთ ერთი ხმის უფლება.

**პრივილეგირებული აქციები**

2018 წლის განმავლობაში ორგანიზაციამ გამოუშვა 2,800 არადაბრუნებადი პრივილეგირებული აქცია ნომინალური ღირებულებით 1,000 აშშ დოლარი (2019 წლის განმავლობაში ცვლილება არ მომხდარა). დივიდენდის განაკვეთი პრივილეგირებულ აქციებზე არის 12.5% წელიწადში. დივიდენდი გადასახდელია ნახევარ წელიწადში ერთხელ და ყოველ მოცემულ წელიწადში ექვემდებარება ყოველწლიური აქციონერთა საერთო კრების (AGM) დადასტურებას. დივიდენდების გადახდის შესაძლებლობა დამოკიდებულია ორგანიზაციის ფინანსურ მდგომარეობას და ოპერაციების შედეგებს და სხვა, ყოველწლიური აქციონერთა საერთო კრების მიერ განხილულ ფაქტორებზე.

ორგანიზაციის წესდების მიხედვით, თუ ყოველწლიური აქციონერთა საერთო კრება გადაწყვეტს, რომ დივიდენდები პრივილეგირებულ აქციებზე არ იქნება გადახდილი ორჯერ მიყოლებით ან დივიდენდის განაკვეთი შემცირდება, პრივილეგირებული აქციების მფლობელს უფლება აქვს გადაიყვანოს კუთვნილი პრივილეგირებული აქციები ჩვეულებრივ აქციებში.

2018 წლის განმავლობაში, სუბორდინირებული სესხები და სხვა ნასესხები თანხები 5,028 ათასი ლარისა და 1,208 ათასი ლარის მოცულობით, შესაბამისად, დაკონვერტირდა პრივილეგირებულ აქციებში. დარჩენილი ფულადი სახსრები მიღებული იქნა ნაღდი ფულის სახით.

**დივიდენდები**

დივიდენდების ვალდებულება შეზღუდულია ორგანიზაციის მაქსიმალური გაუნაწილებელი მოგებით, რომელიც განისაზღვრება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. 2019 წლის განმავლობაში კომპანიამ გამოაცხადა და გასცა 553 ათასი ლარის ოდენობით პრივილეგირებული დივიდენდები. 2018 წლის განმავლობაში კომპანიას არც ჩვეულებრივი და არც პრივილეგირებული დივიდენდები არ გამოუცხადებია.

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

**13. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი**

**საპროცენტო შემოსავალი**

კლიენტზე გაცემული სესხები  
ბანკში განთავსებები

<b>2019</b>	<b>2018</b>
14,079	11,283
1	1
<b>14,080</b>	<b>11,284</b>

**საპროცენტო ხარჯი**

სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან  
სესხები ფიზიკური პირებისგან  
იჯარა  
სესხები საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან  
სხვა სესხები

<b>2019</b>	<b>2018</b>
(3,140)	(2,043)
(1,089)	(1,848)
(302)	-
(197)	-
(243)	(281)
<b>(4,971)</b>	<b>(4,172)</b>

**14. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები**

ცვეთა და ამორტიზაცია\*  
რეკლამის და მარკეტინგის ხარჯები  
საოფისე საქონელი  
საკონსულტაციო მომსახურება\*\*  
განცხადების შემოწმება  
კომუნიკაცია  
იჯარა  
კომუნალური მომსახურება  
საბანკო მოსაკრებელი  
უსაფრთხოება  
საგადასახადო ხარჯი მოგების გადასახადის გარდა  
იპოთეკის დაზღვევა  
სხვა

<b>2019</b>	<b>2018</b>
(900)	(251)
(662)	(529)
(154)	(111)
(143)	(142)
(98)	(70)
(92)	(50)
(80)	(485)
(78)	(60)
(63)	(63)
(50)	(38)
(24)	(13)
-	(117)
(261)	(166)
<b>(2,605)</b>	<b>(2,095)</b>

\* 2019 წლისთვის ცვეთა და ამორტიზაცია მოიცავს აქტივის გამოყენების უფლების ამორტიზაციას 578 ათასი ლარის ოდენობით.

\*\* 2019 და 2018 წლებისთვის, აუდიტორული კომპანიისათვის აუდიტისა და სხვა პროფესიული სერვისების ასანაზღაურებლად გადახდილმა პროფესიულმა საფასურმა შესაბამისად შეადგინა 90 ათასი ლარი და 97 ათასი ლარი.

**15. პირობითი ვალდებულებები**

**სასამართლო დავები** - ნორმალური საქმიანობის პირობებში, ორგანიზაციები ჩვეულებრივ ექვემდებარებიან სამართლებრივ ქმედებებსა და საჩივრებს.

კლიენტების მიერ სესხის დაფარვის ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში ორგანიზაციას უწევს სამართლებრივ დავებში ჩართვა. ასეთი სამართლებრივი დავების მაქსიმალური გასავალი მომხმარებლისგან მისაღები სესხის თანხაა (მათ შორის დარიცხული პროცენტი და სხვა გადასახადები).

ხელმძღვანელობას არ აქვს ინფორმაცია მის წინააღმდეგ რაიმე სახის მნიშვნელოვანი ფაქტიური, მიმდინარე ან მოსალოდნელი სარჩელის შესახებ.

**კოვენანტები** - ორგანიზაცია ექვემდებარება ფინანსურ შეზღუდვებს, რომლებიც ჩადებულია მიღებული ნასესხები სახსრების ხელშეკრულებებში. აღნიშნული კოვენანტების შეუსრულებლობამ შესაძლოა გამოიწვიოს უარყოფითი შედეგები, რაც დაკავშირებულია მსესხებლის მიერ სესხის გრაფიკით განსაზღვრულ ვადაზე ადრე მოთხოვნასთან.

ორგანიზაციას დაკმაყოფილებული აქვს მისი ყველა ფინანსური კოვენანტი, რომელიც განსაზღვრულია საკრედიტო ხელშეკრულებებში 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

**პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები** - საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ახასიათებს ხშირი საკანონმდებლო, ოფიციალური განმარტებები და სასამართლო გადაწყვეტილებების ცვლილებები, რომლებიც ზოგჯერ გაურკვეველი და ურთიერთგამომრიცხავია და ერთმანეთისაგან განსხვავებული ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოები არ დააკისრებენ რაიმე სახის დამატებით გადასახადს, მოსაკრებელს ან ჯარიმას, თუ იმ წლის შემდეგ, რომლის განმავლობაშიც დარღვევას ჰქონდა ადგილი გასული იქნება სამი წელი.

ეს ვითარება ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით უფრო საგრძნობია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. ამასთან, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს ორგანიზაციის ინტერპრეტაციისაგან და თუ საგადასახადო ორგანომ შეძლო საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირება, მაშინ აღნიშნულმა გარემოებამ შეიძლება სერიოზული გავლენა მოახდინოს ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

**ფინანსური გარანტიები** - 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ორგანიზაციას აქვს გაცემული გარანტია 850 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით ქართული კომერციული ბანკისათვის, დაკავშირებული მხარის სესხის უზრუნველსაყოფად, 2%-იანი პრემიუმ განაკვეთით. გარანტიის ვადა არის 10 წელი. სესხი არის უზრუნველყოფილი იმ ქონებით, რომლის შესაძენადაც დაკავშირებულმა მხარემ მიიღო სესხი. ქონება (საცხოვრებელ-კომერციული ფართი თბილისში) არის დაგირავებული როგორც პირველადი უზრუნველყოფა. დამატებით, 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ქართული კომერციული ბანკისათვის, დაკავშირებული მხარის სესხის უზრუნველსაყოფად, მეორე რიგით დაგირავებულია 500 ათასი აშშ დოლარის კლიენტებზე გაცემული სესხების პორტფელი. ხელმძღვანელობის შეფასებით, დეფოლტის ალბათობა თითქმის არ არის. 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფასს 9-ის მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასადგენად ორგანიზაციამ ფინანსური გარანტიები მიაკუთვნა ეტაპ 1-ს. ხელმძღვანელობის შეფასებით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არამატერიალურია საანგარიშგებო პერიოდისათვის.

**საოპერაციო იჯაროდან წარმოქმნილი ვალდებულებები** - ორგანიზაციას საოპერაციო იჯარით ნაქირავები აქვს ოფისები. როგორც წესი, იჯარა გრძელდება 3 წლის ვადით, ხოლო ვადის გასვლის შემდეგ შესაძლებელია ხელშეკრულების განახლება. შეუქცევადი საოპერაციო იჯარის ვალდებულებები 2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გადასახდელია შემდეგ ვადაში:

	2019	2018
1 წელზე ნაკლები	-	515
1-დან 5 წლამდე	-	863
	-	<b>1,378</b>

**16. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან**

დაკავშირებული მხარეები ან ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან, როგორც წარმოდგენილია ბასს 24-ში „ინფორმაცია დაკავშირებულ მხარეებზე“ წარმოადგენს:

(ა) მხარეებს, რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ ერთი ან რამდენიმე შუამავლით: აკონტროლებენ, კონტროლდებიან ან არიან ერთობლივი კონტროლის ქვეშ ორგანიზაციასთან (მათ შორის დამფუძნებელ კომპანიასა და ფილიალებთან); ფლობენ წილს ორგანიზაციაში, რაც მნიშვნელოვანი გავლენის მიზეზია; და ფლობენ საერთო კონტროლს ორგანიზაციაზე;

(ბ) ორგანიზაციის ან მისი მშობელი საწარმოს ძირითად მმართველ პერსონალს;

(გ) (ა) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილთა ოჯახის წევრებს;

(დ) მხარეებს, რომლებიც წარმოადგენენ (გ) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილი პირების მიერ კონტროლირებად ან ერთობლივად კონტროლირებად საწარმოებს, ან ამ პირებს მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ მათზე, ან ასეთ საწარმოში ხმის მიცემის უფლება პირდაპირ ან არაპირდაპირ ამ პირების ხელშია.

დაკავშირებულ მხარეებთან ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ამ ურთიერთობის არსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას. 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის ორგანიზაციასა და მის დაკავშირებულ მხარეებს შორის ოპერაციების შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ:

ფინანსური ანგარიშგების არე	აქციონერები	სხვა დაკავშირებული მხარე	უმაღლესი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება
სუბორდინირებული სესხები	5,080	-	-
სხვა ნასესხები თანხები	1,953	1,156	-
გაცემული ავანსები	3	-	-
სხვა ვალდებულებები	-	-	203
თანამშრომელთა მოკლევადიანი სარგებელი	-	-	(763)
საპროცენტო ხარჯი	(683)	(114)	-

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის ორგანიზაციასა და მის დაკავშირებულ მხარეებს შორის ოპერაციების შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ:

ფინანსური ანგარიშგების არე	აქციონერები	სხვა დაკავშირებული მხარე	უმაღლესი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება
სხვა აქტივები	133	-	-
სუბორდინირებული სესხები	3,913	-	-
სხვა ნასესხები თანხები	3,375	1,271	-
თანამშრომელთა მოკლევადიანი სარგებელი	-	-	(744)
საპროცენტო ხარჯი	(1,175)	(252)	-



## 17. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

### კორონავირუსის გავრცელების შესაძლო ეფექტი

2019 წლის ბოლოს ჩინეთში გავრცელდა ახალი კორონავირუსი (COVID-19). მიუხედავად იმისა, რომ მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციისათვის ცნობილი იყო გარკვეული შემთხვევების შესახებ 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მათ კორონავირუსი, როგორც გლობალური საფრთხე შეაფასეს მხოლოდ 2020 წლის 31 იანვარს, რადგან ვირუსის მნიშვნელოვანი განვითარება-გავრცელება არ მომხდარა 2020 წლის იანვრამდე. 2020 წლის 11 მარტს მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციამ კორონავირუსული დაავადების სწრაფად გავრცელების გამო, პანდემია გამოაცხადა. 2020 წლის 21 მარტს საქართველოს მთავრობის მიერ ვირუსის - კოვიდ-19-ის (COVID-19) გავრცელების პრევენციის მიზნით ქვეყნის მასშტაბით გამოცხადდა საგანგებო ვითარება. 2020 წლის 31 მარტიდან კი ამოქმედდა საყოველთაო კარანტინი, რამაც მნიშვნელოვნად შეზღუდა საქართველოს ტერიტორიაზე გადაადგილება და სხვადასხვა სექტორის ეკონომიკურ საქმიანობაზე დაწესდა მთელი რიგი შეზღუდვები.

2020 წლის 24 მაისიდან საქართველოს ტერიტორიაზე გაუქმდა საგანგებო მდგომარეობა და საყოველთაო კარანტინი. 2020 წლის 8 ივნისიდან დაშვებულია ყველა ეკონომიკური საქმიანობა სოციალური დისტანციის დაცვითა და პირბადით, ჯანდაცვის სამინისტროს რეკომენდაციების შესაბამისად.

ვირუსმა შესაძლოა ბევრ ინდუსტრიაზე მოახდინოს უარყოფითი ზეგავლენა შემდგომი მიზეზების გამო:

- საქონელსა და მომსახურებაზე მომხმარებლის მოთხოვნის შემცირება, დაკარგული შემოსავალი, მომხმარებელთა თავისუფლად გადაადგილების შეზღუდვის გამო
- კაპიტალური ინვესტიციების ნაკლებობა, მშენებლობების შემცირება, მომხმარებელთა მოთხოვნილებების შემცირების გამო პროდუქტებსა და მომსახურებაზე
- ფინანსურ აქტივებზე საბაზრო ფასების შემცირება, კაპიტალისა და სავალო ინსტრუმენტების ჩათვლით
- გლობალური მიწოდების ქსელის მოშლა, ადამიანებისა და საქონლის გადაადგილებაზე დაწესებული შეზღუდვების გამო.

ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღისთვის ვირუსის ზუსტი ეფექტის განსაზღვრა ორგანიზაციის ხელმძღვანელობისთვის შეუძლებელია, რადგან დროის მიმდინარეობასთან ერთად ვირუსის განვითარება და ეფექტი ცვალებადია, თუმცა პანდემიის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი შესაძლო ეფექტი შეიძლება იყოს შემდეგი:

- გაცემული სესხების გაუფასურების ხარჯის ზრდა მომხმარებელთა გადახდისუნარიანობის გაუარესებისა და სესხების უზრუნველყოფაში ჩადებული აქტივების რეალიზაციიდან მოსალოდნელი წმინდა ფულადი ნაკადების შემცირების გამო.

### დივიდენდის გამოცხადება

2020 წლის 10 იანვარს სამეთვალყურეო საბჭომ მიიღო გადაწყვეტილება 200 ათასი ლარის ოდენობის პრივილეგირებული დივიდენდის გამოცხადებაზე. აღნიშნული თანხა სრულად გაიცა 2020 წლის 21 იანვარს.

## 18. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში

ორგანიზაცია ფასს 16-ს 2019 წლის 1 იანვრიდან იყენებს. ორგანიზაციამ არ შეასწორა შესადარისი პერიოდის ინფორმაცია ახალ სტანდარტზე გადასვლის გამო. შესაბამისად, შესადარისი პერიოდის ფინანსური ანგარიშგება არ არის გადაანგარიშებული. აღნიშნული სახით მოცემულ სტანდარტზე გადასვლა არ გულისხმობს სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების ეფექტის აღიარებას სტანდარტის პირველადი გამოყენებისას (2019 წლის 1 იანვარი) საკუთარი კაპიტალის საწყის ნაშთში. ფასს 16 ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 იანვრიდან, რომელმაც ჩაანაცვლა ბასს 17 – „იჯარა“ და ფასიკ 4 – „როგორ განვსაზღვროთ შეიცავს თუ არა კომპონენტი იჯარას“. ფასს 16-ის შესაბამისად მიღებული იჯარა აღიარდება, როგორც აქტივი და ვალდებულება. ფასს 16 ითვალისწინებს გამარტივებულ მიდგომას იმ საიჯარო ხელშეკრულებებისთვის, რომელთა ვადა 12 თვეზე ნაკლებია ან რომელიც უკავშირდება დაბალი ღირებულების მქონე აქტივის იჯარას. გაცემული საიჯარო ხელშეკრულებების აღრიცხვისთვის ფასს 16-ის მოთხოვნები არსებითად არ განსხვავდება ბასს 17-ის მოთხოვნებისგან. ორგანიზაციას არ აქვს მნიშვნელოვანი საიჯარო საქმიანობა, როგორც მეიჯარეს.

## გადასვლის მეთოდი და გამოყენებული გათავისუფლება

ორგანიზაციამ გამოიყენა პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომა: სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის არ ევალება იმის ხელახლა შეფასება, ხელშეკრულება წარმოადგენს თუ არა საიჯარო ხელშეკრულებას, ან შეიცავს თუ არა იგი იჯარას. ისეთი ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც ადრე ბასს 17-ის „იჯარა“ და ფასიკ 4-ის „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“ შესაბამისად კლასიფიცირებული არ ჰქონდა, როგორც იჯარის შემცველი ხელშეკრულება, არ მოხდა ფასს 16-ის გამოყენება. ფასს 16-ის მიხედვით იჯარის იდენტიფიკაცია გამოყენებულ იქნა მხოლოდ ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც დაიწყო ან ცვლილება შევიდა 2019 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ.

ფასს 16-ით დაშვებულია გათავისუფლებები, რომელთა ნაწილი ეხება სტანდარტის პირველადი გამოყენების შემთხვევას. ადრე, ბასს 17-ით საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირებული იჯარის მიმართ ორგანიზაციამ გამოიყენა ფასს 16-ის შემდეგი გათავისუფლებები:

ა) არ გაითვალისწინა თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების თარიღით აქტივის გამოყენების უფლების შეფასებაში, იმ იჯარებისთვის, რომლებისთვისაც აქტივების გამოყენების უფლება იყო განსაზღვრული ისე, როგორც განსაზღვრა მოხდებოდა იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის ფასს 16-ის გამოყენების შემთხვევაში;

ბ) არ აღიარა აქტივების გამოყენების უფლება იმ იჯარებთან მიმართებაში, რომლის იჯარის ვადა სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების თარიღის შემდეგ 12 თვის განმავლობაში იწურება. ამგვარი იჯარები მოკლევადიანი იჯარების მსგავსად აღიარდებიან.

როგორც მოიჯარე, ორგანიზაცია ძველ პერიოდებში აკლასიფიცირებდა იჯარას საოპერაციო ან ფინანსურ იჯარად, იმის მიხედვით ხდებოდა თუ არა საიჯარო აქტივთან დაკავშირებული არსებითი რისკისა და სარგებლის გადაცემა. ფასს 16-ის მიხედვით, ორგანიზაცია უმეტესი იჯარის შემთხვევაში აღიარებს გამოყენების უფლების სახით არსებულ აქტივს და საიჯარო ვალდებულებას.

**18. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში (გაგრძელება)**

ფასს 16-ის დანერგვის შედეგად ორგანიზაციამ აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულება აღიარა შემდეგნაირად:

კლასიფიკაცია ბასს 17-ით	აქტივების გამოყენების უფლება	საიჯარო ვალდებულება
საოპერაციო იჯარა	ორგანიზაციის ფილიალებისა და სათაო ოფისისთვის საჭირო ფართის იჯარებისთვის: აქტივების გამოყენების უფლება აღიარებულია საიჯარო ვალდებულების ტოლი თანხით შესწორებული წინასწარი გადახდებითა და დარიცხული ვალდებულებით.	აღიარებულია მომავალი საიჯარო გადასახდელების ზღვრული სასესხო განაკვეთით დისკონტირებული ღირებულებით 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. ზღვრული სასესხო განაკვეთი არის საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდაც მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მოუწევდა მოიჯარეს აქტივის გამოყენების უფლების ღირებულების მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა. ზღვრული სასესხო განაკვეთი მომსახურების ცენტრებისა და ადმინისტრაციული ოფისისთვის საჭირო ფართების შემთხვევაში მერყეობს 7.5%-12.5% განაკვეთების ფარგლებში.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ის არეები, რომელზეც გავლენა იქონია ფასს-16-ის დანერგვამ:

		<u>31 დეკემბერი 2018</u>	<u>ფასს 16</u>	<u>1 იანვარი 2019</u>
<b>აქტივები</b>				
აქტივების გამოყენების უფლება	(ა)	-	1,755	1,755
<b>ვალდებულებები</b>				
საიჯარო ვალდებულება	(ბ)	-	1,755	1,755

(ა) აქტივის გამოყენების უფლების კორექტირება არის წინა პერიოდში საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირებული ხელშეკრულებების ეფექტი. (ბ) საიჯარო ვალდებულებების კორექტირება არის წინა პერიოდში საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირებული ხელშეკრულებების ეფექტი.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით განმარტებული მინიმალური საიჯარო გადასახდელებისა და ფასს 16-ის მიხედვით 2019 წლის 1 იანვარს აღიარებული საიჯარო ვალდებულების რეკონსილაციას:

	<u>1 იანვარი 2019</u>
<b>წინასწარი შეწყვეტის უფლების გარეშე არსებული საოპერაციო იჯარების მინიმალური გადასახდელები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</b>	<b>1,378</b>
გამოკლებული: საწყისი აღიარებისას ზღვრული სასესხო განაკვეთით დაანგარიშებული დისკონტირების ეფექტი	(370)
ხელშეკრულების პირობებში ცვლილების ეფექტი	747
<b>საიჯარო ვალდებულებები 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით</b>	<b>1,755</b>

## 19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

### ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები აისახება ორგანიზაციის ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც იგი ხდება ხელშეკრულების მონაწილე შესაბამის ფინანსურ ინსტრუმენტთან მიმართებაში.

თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური ინსტრუმენტები ფასდება იმ დანახარჯებით დაკორექტირებული რეალური ღირებულებით, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის შექმნასთან, ან ფინანსური ვალდებულების გამოშვებასთან, იმ ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომელიც შეფასებული არ არის რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

თუ გარიგების ფასი განსხვავდება რეალური ღირებულებისგან თავდაპირველი აღიარებისას, ორგანიზაცია სხვაობას ანგარიშობს შემდეგნაირად:

- თუ რეალური ღირებულება განსაზღვრულია აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასით იდენტური აქტივისთვის ან ვალდებულებისთვის ან ეფუძნება შეფასების ისეთი მეთოდის გამოყენებას, რომელიც ეყრდნობა მხოლოდ დაკვირვების ქვეშ მყოფი ბაზრებიდან მიღებულ მონაცემებს, ამ შემთხვევაში სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში თავდაპირველი აღიარებისას.

სხვა ნებისმიერ შემთხვევაში რეალური ღირებულება დაკორექტირდება გარიგების ფასის მიხედვით, თავდაპირველი აღიარებისას რეალურ ღირებულებასა და ოპერაციის ფასს შორის სხვაობის გადავადებით. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ორგანიზაცია ამ გადავადებულ სხვაობას აღიარებს როგორც მოგებას ან ზარალს, როდესაც იგი იქნება გონივრულად გაზომვადი, ან როდესაც ინსტრუმენტის აღიარება არის შეწყვეტილი.

### ფინანსური აქტივები

#### *კლასიფიკაცია საწყისი აღიარებისას და შემდგომი შეფასება*

საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთად: შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

#### *ამორტიზებული ღირებულებით*

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები არის ორგანიზაციისთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი კატეგორია. ფინანსური აქტივები ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ერთდროულად კმაყოფილდება შემდეგი ორი გარემოება:

- ორგანიზაცია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდას ძირითადი თანხის დარჩენილ ნაწილზე.

თავდაპირველი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით და ექვემდებარება გაუფასურებას. აქტივის აღიარების შეწყვეტის, მოდიფიცირების ან გაუფასურების შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

## 19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

### *რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით*

ფინანსური აქტივი ფასდება რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში, თუ ის აკმაყოფილებს მომდევნო ორ პირობას და არ ექვემდებარება მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული აქტივის პირობას:

- ორგანიზაცია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირითად და პროცენტის გადახდას ძირითადი თანხის დარჩენილ ნაწილზე.

### *რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით*

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ არის კლასიფიცირებული, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, ან რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფასდება როგორც რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ორგანიზაციის ყველა ფინანსურ აქტივი შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით,

ორგანიზაციის ხელმძღვანელობამ შეაფასა, თუ რომელი ბიზნესი მოდელი შეესაბამება მის ფინანსურ აქტივებს და ყველა აქტივი დააკლასიფიცირა შემდეგ კატეგორიად „ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი“.

### *ბიზნეს მოდელის შეფასება*

ფასს 9-ის მიხედვით არსებობს 3 სახის ბიზნესი მოდელი:

- აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად: ამ ბიზნესი მოდელის მიზანია აქტივების ფლობა მათი არსებობის მანძილზე პროცენტის, ძირისა და სხვა დაკავშირებული ფულადი ნაკადების გენერირებისთვის;
- აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად, ან/და გასაყიდად: ეს ბიზნესი მოდელი წინას მსგავსია, იმ განსხვავებით, რომ ორგანიზაციამ შეიძლება გააფასოს მისი გაყიდვა ან ლიკვიდობის მიზნებისთვის ფლობა, სანამ აქტივს ვადა დაუდგება.
- სხვა: ყველა ის მოდელი, რომელიც არ ხვდება ზემოთ მოცემული მოდელების კრიტერიუმებში.

ბიზნესი მოდელის შეფასება მოითხოვს მსჯელობას, რომელიც დაფუძნებულია შეფასების თარიღში არსებული ფაქტებისა და გარემოებების შეფასებაზე. ბიზნესი მოდელი არ არის შეფასებული ცალკეული ფინანსური ინსტრუმენტის მიხედვით, არამედ შეფასებულია უფრო მაღალი დონის ფაქტორის - ფინანსური ინსტრუმენტის სახეობის შესაბამისად აგრეგირებული პორტფელის მიხედვით.

ბიზნესი მოდელის შეფასებისას ორგანიზაციის მიერ გათვალისწინებული ინფორმაცია მოიცავს შემდეგს:

- პორტფელთან მიმართებაში არსებული ამოცანები და პოლიტიკა და ამგვარი პოლიტიკის მოქმედებას პრაქტიკაში, მათ შორის არის თუ არა ხელმძღვანელობის სტრატეგია მიმართული სახელშეკრულებო საპროცენტო შემოსავლის გამომუშავებაზე, კონკრეტული საპროცენტო განაკვეთის პროფილის შენარჩუნებაზე, ფინანსური აქტივების ვადის ვალდებულებების ვადასთან თანხვედრაზე, რაც მოიცავს ამგვარი აქტივების დაფინანსებას ან ფულადი ნაკადების რეალიზაციას აქტივების გაყიდვის გზით;

როგორ ხდება პორტფელის შედეგების შეფასება და ამ შეფასებების კომუნიკაცია ორგანიზაციის ხელმძღვანელობისთვის;

რისკები, რომლებიც მოქმედებენ ბიზნესი მოდელის (და ამგვარ ბიზნესი მოდელში არსებული ფინანსური აქტივების) მაჩვენებლებზე და რამდენად იმართება ამგვარი რისკები;

**19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**

- როგორ ხდება ბიზნესის ხელმძღვანელების ანაზღაურება - მაგ. ეფუძნება თუ არა ანაზღაურება მართვის ქვეშ არსებული აქტივების სამართლიან ღირებულებას თუ მიღებულ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს; და
- განვილი პერიოდებში გაყიდვების სიხშირე, მოცულობა და ვადები, ამგვარი გაყიდვების მიზეზები და მომავალი სავაჭრო საქმიანობის მოლოდინები. მიუხედავად იმისა, რომ ინფორმაცია სავაჭრო საქმიანობის შესახებ ცალკე არ განიხილება, ის წარმოადგენს ორგანიზაციის შეფასების ნაწილს, თუ რამდენად არის მიღწეული ფინანსური აქტივების მართვასთან დაკავშირებით ორგანიზაციის მიერ განსაზღვრული მიზნები და რამდენად არის რეალიზებული ფულადი ნაკადები.

გასაყიდად ფლობილი ან მართული ფინანსური აქტივები, რომელთა მაჩვენებლები ფასდება რეალური ღირებულების საფუძველზე, შეფასებულია რეალური ღირებულების მოგება ზარალში ასახვით, რადგან ისინი არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისთვის და არც ორივე - სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისა და ფინანსური აქტივების გაყიდვისთვის არიან განკუთვნილი.

***მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდა (SPPI)***

თუ ფინანსური აქტივი არის ფლობილი ისეთი ბიზნეს მოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ან რომლის მიზანი მიიღწევა როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებით, ისე ფინანსური აქტივების გაყიდვით, მაშინ ორგანიზაციამ უნდა განსაზღვროს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას. SPPI-ის ტესტი ხორციელდება ერთეული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის.

სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას, საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამისია. პროცენტი განისაზღვრება, როგორც ფულის დროითი ღირებულებისა და დარჩენილ ძირ თანხასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის ანაზღაურება კონკრეტული პერიოდის განმავლობაში. ის შეიძლება ასევე ითვალისწინებდეს სესხის გაცემასთან დაკავშირებული სხვა ძირითადი რისკების (მაგალითად, ლიკვიდობის რისკი) და დანახარჯების (მაგალითად, ადმინისტრაციულ დანახარჯებს) კომპენსაციას, რაც დაკავშირებულია დროის გარკვეულ პერიოდში ფინანსური აქტივის შენარჩუნებასთან. ასევე საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამის მოგების მარჟასაც.

იმის შეფასებისას, წარმოადგენს თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდას, ორგანიზაცია აფასებს ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობებს. ეს წარმოადგენს იმის შეფასებას, მოიცავს თუ არა ფინანსური აქტივი სახელშეკრულებო პირობებს, რომლებიც შესაძლოა ცვლიდეს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადებს ან თანხებს, რომელიც არ შეესაბამება SPPI-ის პირობებს.

SPPI-ის პირობები თუ დარღვეულია, ასეთი ფინანსური აქტივები ფასდება როგორც რეალური ღირებულებით მოგება ზარალში ასახვით, მიღებული პროცენტი კი აღიარდება სხვა საპროცენტო შემოსავლად.

***ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა***

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც შესაბამისია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც:

- აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების მიღების საკონტრაქტო უფლებებს ვადა გასდის;
- ორგანიზაცია გადასცემს ფინანსური აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების საკონტრაქტო უფლებებს, ან მიიღო ვალდებულება გადაიხადოს მიღებული ფული მთლიანად მესამე მხარის მიმართ; ან (ა) გადასცემს არსებითად ყველა რისკს და აქტივზე საკუთრების უფლებას, ან (2) არსებითად არც გადასცემს და არც იტოვებს ყველა რისკსა და სარგებელს, მაგრამ გადასცემს კონტროლს აქტივზე.

## 19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

### რეკლასიფიკაცია

პირველადი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები არ ექვემდებარება რეკლასიფიკაციას, მანამ სანამ ორგანიზაცია არ შეცვლის ფინანსური აქტივების აღრიცხვის ბიზნეს მოდელს.

### ფინანსური აქტივების გაუფასურება

#### ცვლილება გაუფასურების შეფასებაში

ფასს 9-ის მიღებამ ფუნდამენტურად შეცვალა ორგანიზაციის აღრიცხვა გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხთან დაკავშირებით, კერძოდ ბასს 39-ის მიდგომა - „გაწეული ზარალი“ (CL) ჩაანაცვლა მომავალზე ორიენტირებულმა - „მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის“ (ECL) მოდელმა. ფასს 9 მოითხოვს ECL-ის დაანგარიშებას ორგანიზაციის მფლობელობაში არსებული ყველა ფინანსური აქტივისთვის, რომელიც აღრიცხულია, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ან რეალური ღირებულების სხვა სრულ შემოსავალში აღრიცხვით.

გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ECL-ს, რომელიც დაანგარიშებულია ფინანსური აქტივის წარმოქმნიდან მომავალი 12 თვის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის შემთხვევაში, მანამ სანამ არ მოხდება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, რა დროსაც გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს. თუ ფინანსური აქტივი აკმაყოფილებს შემენილის ან აღიარებისთანავე გაუფასურებულის განმარტებას, გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს.

ორგანიზაციამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები აღიარა ყველა სადებეტო ინსტრუმენტისთვის, რომელიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით.

გაუფასურების ზარალისა და ანარიცხის განსაზღვრებამ გადაინაცვლა „გაწეული ზარალის“ (CL) მოდელიდან, რომელიც ბასს 39-ის მიხედვით ზარალს აღრიცხავდა მას შემდეგ, რაც ზარალის გამომწვევი მოვლენა უკვე მომხდარი იყო, „მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის“ (ECL) მოდელზე, რომელიც ფასს 9-ის მიხედვით ზარალს აღრიცხავს ფინანსური აქტივის წარმოქმნისთანავე. ფასს 9-ის მიხედვით ორგანიზაცია ჯერ ცალკეულად მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივებისთვის განსაზღვრავს თუ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. შემდგომ კი ჯგუფურად აფასებს იმ აქტივებს, რომლებიც ცალკეულად არ არის მნიშვნელოვანი და აქტივებს, რომლებიც მნიშვნელოვანია, მაგრამ არ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება გამოვლენილი მათი ცალკეულად შეფასებისას.

ჯგუფურად შეფასებული ფინანსური აქტივები (მაგ. გაცემული სესხები) დაჯგუფებულნი არიან საერთო საკრედიტო მახასიათებლების, უზრუნველყოფის სახისა და პროდუქტის სახის მიხედვით.

### სამ ეტაპიანი მიდგომა

ფასს 9 წარადგენს 3 ეტაპს ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურებისთვის, მათი წარმოქმნის ან შექმნის თარიღში. ეს მიდგომა შეჯამებულია ქვემოთ:

**1-ლი ეტაპი:** ორგანიზაცია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით. ეს წარმოადგენს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილს დეფოლტის შემთხვევაში, საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის ვადაში, იმ დაშვებით, რომ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა მნიშვნელოვნად. იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომელთა ვადიანობა 12 თვეზე ნაკლებია, დეფოლტის ალბათობა იგივეა, რაც არსებობის მანძილზე.

**მე-2 ეტაპი:** ორგანიზაცია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით, იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებმაც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ განიცადეს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა. ეს მოითხოვს ECL-ის გამოთვლას, რომელიც დაფუძნებულია ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის ალბათობაზე.

ანარიცხი საკრედიტო ზარალებზე ამ ეტაპზე არის უფრო მაღალი, რადგან გაზრდილია საკრედიტო რისკი და გასათვალისწინებელი პერიოდი უფრო გრძელია ვიდრე 1 ეტაპის 12 თვე. მე-2 ეტაპზე მყოფი ფინანსური ინსტრუმენტები ჯერ (ამ ეტაპისთვის) არ იგულისხმებიან გაუფასურებულად.

**19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**

**მე-3 ეტაპი:** თუ ფინანსური ინსტრუმენტი არის გაუფასურებული, იგი გადადის მე-3 ეტაპზე. ორგანიზაცია აღიარებს გაუფასურების ზარალს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალის თანხით, ამ გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების PD-ის 100 %-ით.

ვადაგადაცილების დღეების გათვალისწინებით, სესხების 3 ეტაპზე გადაწილება შემდეგნაირად შეიძლება იყოს წარმოდგენილი:

უზრუნველყოფის სახე	1 ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი
უძრავი ქონება	0-30	31-90	>90
მომრავი ქონება	0-30	31-90	>90
მესამე მხარის გარანტიები	0-30	31-90	>90
არაუზრუნველყოფილი	0-30	31-90	>90

ორგანიზაცია ავტომატურად ანიჭებს სესხს 1 ეტაპს, სესხის გაცემის მომენტში. სესხი გადაინაცვლებს მე-2 ეტაპზე, თუ ქვემოთ მოცემული რომელიმე მაპროვოცირებელ მოვლენას ექნება ადგილი:

- ა) სესხის 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- ბ) სესხის რესტრუქტურისა;
- გ) მსესხებლის მიერ შემოსავლის დაკარგვა;
- დ) მსესხებლის შრომისუნარობა;
- ე) თაღლითობა მსესხებლის ბიზნესში (ბიზნეს მსესხებლებისთვის);
- ვ) ბიზნესის მნიშვნელოვანი ნაწილის/ქონების გაყიდვა რაც აუცილებელია მისი შემოსავლების გენერაციისთვის (ბიზნეს მსესხებლებისთვის);
- ზ) მაკროეკონომიკური ფაქტორების ან მათი საპროგნოზო მნიშვნელობების გაუარესება, რასაც გავლენა აქვს მსესხებელზე ან/და მსესხებელთა ჯგუფზე;
- თ) მარეგულირებელი, პოლიტიკური და ტექნოლოგიური მოლოდინების გაუარესება, რასაც გავლენა აქვს მსესხებელზე ან/და მსესხებელთა ჯგუფზე;
- ი) არასასურველი ცვლილებები სექტორში ან საწარმოო პირობებში, რომელშიც მსესხებელი ოპერირებს.

სესხი გადაინაცვლებს მე-2 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე, თუ:

- ა) მე-2 სტადიის მაპროვოცირებელი ფაქტორის მოხდენიდან 6 თვის მანძილზე მსესხებელი გრაფიკის მიხედვით ემსახურება სესხს;
  - ბ) იმ გარემოებების გამოსწორება, რომლის გამოც სესხმა გადაინაცვლა მე-2 ეტაპზე. გ) რესტრუქტურის მიხედვით სესხები 1-ლ სტადიაში არ ბრუნდება.
- გადეფოლტებული სესხები დეფოლტის მომენტში გადაინაცვლებს მე-3 ეტაპზე, მე-3 სტადიაში მოხვედრილი სესხი სხვა სტადიაში აღარ ბრუნდება.

**დეფოლტის განსაზღვრება**

დეფოლტის სტატუსი გამოიყენება იმ სესხებისთვის, რომლისთვისაც ქვემოთ მოცემულ რომელიმე მოვლენას ექნება ადგილი:

- ა) სესხები 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით;
- ბ) მსესხებლის გარდაცვალება;
- გ) გაკოტრების პროცედურების წამოწყება (იურიდიული პირების შემთხვევაში); ან
- დ) თაღლითობა ან სხვა ფორსმაჟორული სიტუაცია, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს მსესხებლის გადახდისუნარიანობაზე.

დეფოლტის განმარტება თანხვედრაშია ფასს 9-ის მოთხოვნებთან, 90 დღეზე მეტი ვადით გადაცილების შესახებ.

ორგანიზაცია აღიარებს გაუფასურებული სესხებისთვის.



## 19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

### საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

იმის განსაზღვრისას, მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის მოხდენის რისკი, მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ორგანიზაცია ითვალისწინებს გონივრულ და საჭირო ინფორმაციას, რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი მიზანშეუწონელი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე. ეს მოიცავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებს, ანალიზს, რომელიც დაფუძნებულია ორგანიზაციის წარსულ გამოცდილებაზე და საკრედიტო ექსპერტების შეფასებაზე, ასევე მომავლის პროგნოზირებისთვის საჭირო ინფორმაციას.

რაოდენობრივი ინფორმაცია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ყველაზე მნიშვნელოვანი მაჩვენებელია და ეფუძნება არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობის ცვლილებას შემდეგი ორი მაჩვენებლის შედარებით:

- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა ანგარიშგების დღეს; და
- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა მოცემული დროის მონაკვეთში, რომლის შეფასებაც მოხდა იმ ფაქტებსა და მოვლენებზე დაყრდნობით რომელიც არსებობდა აღიარების მომენტში.

ორგანიზაციის აზრით, საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ხდება არაუადრეს 30 დღიანი ვადაგადაცილებისა.

ორგანიზაცია რეგულარულად მიმოიხილავს შემდეგ ფაქტორებს, რათა დარწმუნდეს, რომ აღნიშნული კრიტერიუმები ეფექტურია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის მონიტორინგისას:

- კრიტერიუმებს შეუძლიათ გამოამჟღავნონ საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდა მანამ სანამ ის დაექვემდებარება დეფოლტს;
- კრიტერიუმები არ შეესაბამება დროის იმ მომენტს როდესაც აქტივი ხდება 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებული;
- საშუალო დრო აუცილებელი საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის დადგენიდან დეფოლტამდე არის გონივრული;
- რისკზე დაქვემდებარება არ გადადის პირდაპირ 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალიდან კრედიტით გაუფასურებულში; და
- არ არსებობს არანაირი უსაფუძვლო არასტაბილურობა ზარალის რეზერვში, 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალიდან (ეტაპი 1) არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში (ეტაპი 2) გადატანებიდან.

### საპროგნოზო ინფორმაცია

ფასს 9-ის მიხედვით საკრედიტო ზარალების ანარიცხი დაფუძნებულია გონივრულ და საჭირო საპროგნოზო ინფორმაციაზე, რომელიც ხელმისაწვდომია მიზანშეუწონელი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე, რომელიც მოიცავს წარსულ მოვლენებს, მიმდინარე პირობებსა და მომავალი ეკონომიკური მდგომარეობის პროგნოზებს.

ორგანიზაცია საპროგნოზო ინფორმაციას იყენებს, როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შესაფასებლად, ისე ECL-ის გაზომვის დროს.

ორგანიზაციამ მოახდინა საკრედიტო რისკის და საკრედიტო ზარალის საკვანძო მამოძრავებლის იდენტიფიცირება და დოკუმენტირება თითოეული ფინანსური ინსტრუმენტის პორტფელისთვის და ისტორიული მონაცემების ანალიზის გამოყენებით, ივარაუდა დამოკიდებულებები მაკროეკონომიკურ ცვლადებსა და დეფოლტის ალბათობებს შორის. საკვანძო მამოძრავებელს მშპ-ს პროგნოზები წარმოადგენს. ნავარაუდები დამოკიდებულებები საკვანძო ინდიკატორებსა და დეფოლტსა და სესხის პორტფელის ზარალის განაკვეთებს შორის, ჩამოყალიბებულ იქნა ბოლო 5 წლის ისტორიული მონაცემების ანალიზის საფუძველზე.

### მოდელირებული ფინანსური აქტივები

სესხის სახელშეკრულებო პირობები შესაძლებელია შეიცვალოს რიგი მიზეზების გამო, როგორცაა საბაზრო პირობების ცვლილება, კლიენტების შენარჩუნება და სხვა ფაქტორები რომლებიც არ არიან დაკავშირებული კლიენტის მიმდინარე ან პოტენციურ საკრედიტო გაუარესებასთან. არსებული სესხის აღიარება, რომლის პირობებიც შეიცვალა შესაძლებელია შეწყდეს და ახალ სესხად აღიარებულ იქნას მოდიფიცირებული სესხი, სამართლიანი ღირებულებით, მოყვანილი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად.

### 19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ორგანიზაცია ახდენს კლიენტებზე გაცემული სესხების პირობების ცვლილებას ფინანსური სირთულეების მქონე კლიენტებისთვის (ეგრეთ წოდებული “მოთმინების ქმედებები“), რათა გაზარდოს სესხის ამოღების შესაძლებლობები და მოახდინოს დეფოლტის რისკის მინიმიზება. ორგანიზაციის მოთმინების პოლიტიკის მიხედვით, სესხის პირობების ცვლილება ხდება, თუ მსესხებელი დეფოლტშია, ან არსებობს დეფოლტის მაღალი რისკი, არსებობს მონაცემები, რომ მსესხებელმა გააკეთა ყველა გონივრული ქმედება არსებული საკონტრაქტო ვალდებულების მიხედვით ვალის გასტუმრებისთვის და იგი შეძლებს განახლებული სასესხო პირობების დაკმაყოფილებას.

რესტრუქტურირებული სესხები გადატანილია მეორე ეტაპზე და გამოიყენება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

შეცვლილი პირობები როგორც წესი გულისხმობს დაფარვის ვადის გახანგრძლივებას, და საპროცენტო გადახდების განრიგის ცვლილებას.

### რესტრუქტურირებული ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები იცვლება მოლაპარაკებების საფუძველზე ან მსესხებლის ფინანსური სირთულეების გამო არსებული ფინანსური აქტივი ახლით იცვლება, მაშინ კეთდება შეფასება იმისა უნდა მოხდეს თუ არა ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ანგარიშდება შემდეგნაირად:

- თუ მოსალოდნელი რესტრუქტურირაცია არ გამოიწვევს არსებული აქტივის აღიარების შეწყვეტას, მაშინ შეცვლილი ფინანსური აქტივიდან მისაღები მოსალოდნელი ფულადი სახსრები ჩათვლილია მიმდინარე აქტივისგან მიღებული ფულადი დანაკლისის გაანგარიშებაში.
- თუ მოსალოდნელი რესტრუქტურირაცია გამოიწვევს არსებული აქტივის აღიარების შეწყვეტას, მაშინ ახალი აქტივის მოსალოდნელი სამართლიანი ღირებულება განიხილება როგორც საბოლოო ფულადი ნაკადი არსებული ფინანსური აქტივიდან მისი აღიარების შეწყვეტის მომენტში. ეს ოდენობა ჩათვლილია მიმდინარე ფინანსური აქტივისგან მიღებულ ფულად დანაკლისში, რომელიც დისკონტირებულია მოსალოდნელი აღიარების შეწყვეტის თარიღიდან ანგარიშგების წარდგენის თარიღამდე არსებული ფინანსური აქტივის საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

### ECL -ის გაზომვა

ECL -ის გასაზომად გამოსაყენებელი ძირითადი საშუალებები არის ქვემოთ მოყვანილი ცვლილებების სტრუქტურა:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD).

აღნიშნული პარამეტრები, როგორც წესი შეფასებულია შიდა სტატისტიკური მოდელების და სხვა ისტორიული მონაცემთა ბაზის გამოყენებით. ისინი შექმნილია სამომავლო პროგნოზის ასახვის მიზნით, როგორც ზემოთ არის აღწერილი. ეს ცვლადები (EAD-ის გარდა) დაანგარიშებულია ყოველწლიურად. EAD განახლდება ყოველთვის, როდესაც ხდება სესხის გაუფასურების ანარიცხის კალკულაცია.

### დეფოლტის ალბათობა (PD)

PD მაჩვენებლები არის მაჩვენებლები კონკრეტული თარიღისთვის და გამოითვლება სტატისტიკური რეიტინგის მოდელების მიხედვით.

იმ შემთხვევაში, თუ მსესხებელი ან სესხი მიგრირდება რეიტინგების კატეგორიებს შორის, აღნიშნულმა შესაძლოა, გამოიწვიოს ცვლილება შესაბამისი PD-ს შეფასებისას. PD-ს შეფასება ხდება საკონტრაქტო ვადის შესაბამისად წინასწარი გადახდის კოეფიციენტის გათვალისწინებით.

დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრისთვის ორგანიზაცია იყენებს ბოლო 3 წლის სტატისტიკას. ეს მაჩვენებელი დაანგარიშდება ცალ-ცალკე ყველა სეგმენტისთვის, სესხები სეგმენტებად დაჯგუფებულია სესხის უზრუნველყოფის ტიპების მიხედვით. PD გამოითვლება სასესხო პორტფელის მიმართ მიგრაციის მატრიცის მისადაგებით, რომელიც გვიჩვენებს სასესხო პორტფელის გადანაცვლების ალბათობას გაუფასურების ეტაპებს შორის.

## 19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

### ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD)

LGD გამოიყენება მოსალოდნელი დანაკარგის მოცულობის განსაზღვრისთვის, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას დეფოლტის შემთხვევაში. ამ მაჩვენებლის გამოსათვლელად გამოიყენება ბოლო 3 წლის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) განმავლობაში გადეფოლტებული სესხები და ამ სესხებზე დეფოლტის მომენტიდან საანგარიშგებო პერიოდამდე განხორციელებული თანხის შემოდინებები წლის ჭრილში.

ფულადი ნაკადები დისკონტირდება სეგმენტის საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს კანონმდებლობით დადგენილ ზღვარს. ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში დაანგარიშდება ცალ-ცალკე ყველა სეგმენტისთვის.

### დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD)

EAD წარმოადგენს ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე საკრედიტო რისკის ზეგავლენის შეფასებას, პოტენციური დეფოლტის მოხდენის მომენტში. ეს წარმოადგენს მიუღებელ ფულად ნაკადებს დეფოლტის მომენტში, წინსწრებით დაფარვების, პროცენტის დაფარვებისა და EIR-ით დისკონტირებული დარიცხვების გათვალისწინებით, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს რეგულაციით დადგენილს.

დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიცია დაანგარიშდება ყველა სეგმენტისთვის ცალ-ცალკე და გამოიყენება პორტფელის იმ მოცულობის განსაზღვრისთვის, რომელიც შესაძლოა დაექვემდებაროს საკრედიტო რისკს დეფოლტის მომენტში. ეს მაჩვენებელი დაანგარიშდება მიმდინარე სესხის თანხიდან მოსალოდნელი ცვლილებების გათვალისწინებით იმ დაშვებაზე დაყრდნობით, რომ დეფოლტი ხდება წლის შუა პერიოდში. მოსალოდნელ ცვლილებებში იგულისხმება გრაფიკით გათვალისწინებული ძირის დაფარვები ვადაგადაცილების მომენტამდე, პროცენტის დარიცხვები ვადაგადაცილების მომენტიდან დეფოლტამდე.

გამოთვლაში ასევე მონაწილეობს ისტორიულ მონაცემებზე დაყრდნობით დათვლილი სესხის წინსწრებით დაფარვის კოეფიციენტი, რომელიც ამცირებს არსებული სესხის ბალანსს დეფოლტის დადგომამდე (იგი გამოთვლაში მონაწილეობს იმ შემთხვევაში თუ სესხის საშუალო ვადიანობა აღემატება 12 თვეს).

### ფინანსური ვალდებულებები

სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით ფინანსური ვალდებულებები უნდა დაკლასიფიცირდეს შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთით: „რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით“ და „სხვა ფინანსურ ვალდებულებებად“. ორგანიზაციამ ყველა ფინანსური ვალდებულება დააკლასიფიცირა, როგორც „სხვა ფინანსური ვალდებულებები“.

ორგანიზაციის სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სხვა ვალდებულებებსა და მიღებულ სესხებს.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან. მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს საწყის გარიგების ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

**19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება) ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გადახურვა**

ორგანიზაცია ფინანსურ აქტივებისა და ვალდებულებების გადახურვას აკეთებს მაშინ, როდესაც ურთიერთჩათვლა იურიდიულად არ არის შეზღუდული და ორგანიზაცია გეგმავს ანგარიშსწორებას გადახურული ნაშთის საფუძველზე, ან ფინანსური აქტივის მიღებას და ვალდებულების დაფარვას გეგმავს ერთგვაროვნად.

**რეკლასიფიკაცია**

ფინანსური ვალდებულებები არ რეკლასიფიცირდება პირველადი აღიარების შემდგომ.

**ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა**

ორგანიზაცია ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა. სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად და სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ, ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

**რეალური ღირებულების შეფასების იერარქია**

ფასს 13 მოითხოვს განმარტებით შენიშვნებს რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების და ვალდებულებებისთვის იმ დაშვებების შესახებ, რაც გამოყენებულ იქნა რეალური ღირებულების განსაზღვრისას. რეალური ღირებულების იერარქია მოიცავს შემდეგ დონეებს:

1. იდენტური აქტივების და ვალდებულებების კოტირებული ფასი (დაუკორექტირებელი) აქტიურ ბაზარზე (1-ლი დონე);
2. პირველ დონეში შემავალი კოტირებული ფასისგან განსხვავებული სხვა ინფორმაცია, რომელიც არის დაკვირვებადი პირდაპირ ან არაპირდაპირ (მე-2 დონე); და
3. ინფორმაცია, რომელიც არ არის დაკვირვებადი აქტიურ ბაზარზე (მე-3 დონე).

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება მიახლოებულია მათ საბალანსო ღირებულებას.

სამართლიანი ღირებულების შეფასება მიზნად ისახავს იმ ფასის მიახლოებას რომელიც მიღებულ იქნებოდა აქტივის გაყიდვისას ან ვალდებულების გადაცემისას ბაზრის მონაწილეებს შორის სტანდარტულ ოპერაციებში შეფასების დღისთვის. ამასთან, გაურკვევლობების და სუბიექტური მსჯელობების გამოყენების გათვალისწინებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული, როგორც რეალიზებადი აქტივების დაუყოვნებლივ გაყიდვაში ან ვალდებულებების გადაცემაში.

**საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება**

საპროცენტო ხარჯები და შემოსავლები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში დარიცხვის მეთოდით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შესაბამისად. ამ მეთოდის შესაბამისად გადავადდება ყველა ის საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი, რომელიც დაკავშირებულია სესხის გაცემასთან და სესხის მიღებასთან, რადგანაც ოპერაციის ხარჯები ჩართულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშებაში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშებაში ჩაირთვება ისეთი შემოსავლები და ხარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია სესხის გაცემასთან და მიღებასთან. მაგალითად, საკომისიო შემოსავალი, რომელიც მოიცავს მსესხებლის საკრედიტო მდგომარეობის შეფასებას, უზრუნველყოფის საგნის შეფასებასთან.

### 19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სხვა შემოსავლები და ხარჯები აღიარდება დარიცხვის მეთოდის შესაბამისად, რომელიც შესაბამისობაშია გაცემული ან მიღებული სერვისის მოცულობასთან.

ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც იმყოფება 1-ელ და მე-2 ეტაპზე, ორგანიზაცია საპროცენტო შემოსავალს არიცხავს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით მთლიან საბალანსო თანხაზე. მე-3 ეტაპზე არსებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის საპროცენტო შემოსავალი დაიანგარიშება EIR-ის გამოყენებით, სესხების ამორტიზებული ღირებულებაზე (ე.ი. მთლიანი საბალანსო თანხა შემცირებული საკრედიტო ზარალის ანარიცხით). იმ ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც შესყიდვის ან წარმოქმნის მომენტში გაუფასურებული, საპროცენტო შემოსავალი ერიცხებათ EIR-ის გამოყენებით, ამორტიზებულ ღირებულებაზე.

### წარდგენა

მოგებაში ან ზარალში და სხვა სრულ შემოსავალში წარმოდგენილი, ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით დათვლილი საპროცენტო შემოსავალი მოიცავს ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხულ ფინანსურ აქტივებზე პროცენტს.

მოგებაში ან ზარალში და სხვა სრულ შემოსავალში წარმოდგენილი საპროცენტო ხარჯი მოიცავს ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხულ ფინანსურ ვალდებულებებზე პროცენტს.

### საკომისიოები

საკომისიო ხარჯი და შემოსავალი ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს და შედის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთში.

მომხმარებელთან გაფორმებულ ხელშეკრულებას, რომელიც იწვევს ორგანიზაციის ფინანსურ ანგარიშგებაში ფინანსური ინსტრუმენტის აღიარებას, შეიძლება ნაწილობრივ ესადაგებოდეს ფასს 9 და ნაწილობრივ ფასს 15-ი. ამ შემთხვევაში ორგანიზაცია ჯერ იყენებს ფასს 9-ს, რომ დაეყოს და აღრიცხოს ხელშეკრულების ის ნაწილი რომელიც ფასს 9-ს მიეკუთვნება და შემდეგ დარჩენილ ნაწილზე იყენებს ფასს 15-ს. სხვა საკომისიო ხარჯები ძირითადად უკავშირდება გარიგებების და მომსახურების საკომისიოს, და აღიარდება ხარჯად მომსახურების გაწევისთანავე.

### პერსონალის ხარჯი

ხელფასები, ბონუსები და არამონეტარული სარგებელი აღიარდება დარიცხვის მეთოდით იმ პერიოდში, როდესაც შესაბამისი სერვისი მიიღო ორგანიზაციამ დასაქმებულისგან.

### საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯების აღიარება

საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში თუ ის იწვევს მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას, რომელიც დაკავშირებულია აქტივების შემცირებასთან ან ვალდებულების ზრდასთან და შესაძლებელია მისი საიმედოდ შეფასება.

საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში დაუყოვნებლივ, თუ ვერ მოხდება მისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება, ან თუ ეკონომიკური სარგებელი არ აკმაყოფილებს ან შეწყვეტა აქტივად აღიარების მოთხოვნის დაკმაყოფილება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

## 19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

### იჯარები

#### ორგანიზაცია როგორც მოიჯარე

ორგანიზაცია იყენებს ფასს 16-ს 2019 წლის 1 იანვრიდან. ორგანიზაციამ არ შეასწორა შესადარისი პერიოდის ინფორმაცია ახალ სტანდარტზე გადასვლის გამო. შესაბამისად, შესადარისი პერიოდის ფინანსური ანგარიშგება არ არის გადაანგარიშებული. ქვემოთ მოცემული სააღრიცხვო პოლიტიკა რელევანტურია 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული საანგარიშო პერიოდებისთვის.

#### იჯარის იდენტიფიკაცია

ხელშეკრულების დაწყებისას ორგანიზაციამ უნდა შეაფასოს, მთლიანად ხელშეკრულება არის თუ არა იჯარა, ან შეიცავს თუ არა იჯარას. ხელშეკრულება არის საიჯარო ხელშეკრულება, ან შეიცავს იჯარას, თუ ხელშეკრულების მეშვეობით ხდება იდენტიფიცირებული აქტივის კონტროლის უფლების გადაცემა გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ანაზღაურების მიღების სანაცვლოდ.

იმის დასადგენად, ესა თუ ის ხელშეკრულება გადასცემს თუ არა მომხმარებელს იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ორგანიზაციამ უნდა შეაფასოს, გამოყენების პერიოდის განმავლობაში მომხმარებელს გააჩნია თუ არა შემდეგი ორივე უფლება:

- ხელშეკრულებაში იდენტიფიცირებული აქტივიდან პრაქტიკულად მთლიანი სარგებლის მიღების უფლება და
- იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების წესის განსაზღვრის უფლება.

#### საწყისი აღიარება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ორგანიზაცია აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას, გარდა:

- იჯარისა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს და
- იჯარისა, რომლის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია.

#### დაბეგვრა

გადასახადის ხარჯი შედგება პერიოდის მიმდინარე და გადავადებული გადასახადისგან. გადასახადი აღიარებულია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში იმ შემთხვევის გარდა, თუ ის აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში. ამ შემთხვევაში გადასახადი ასევე აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში შესაბამისად.

ორგანიზაციის მიმდინარე საგადასახადო დანახარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია მის ძირითად საქმიანობასთან, გაანგარიშებულია საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად. ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის მოგების გადასახადის მიმდინარე ხარჯები კორექტირდება გადავადებული გადასახადების თანხებით, რომლებიც წარმოიშობა სხვაობიდან აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო და საგადასახადო ღირებულებებს შორის. ასეთი კორექტირებები გამოიწვევს გადავადებული საგადასახადო აქტივების ან გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების ასახვას.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება ხდება ვალდებულებების საბუღალტრო ბალანსის მიხედვით გაანგარიშების მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადის თანხა იანგარიშება გადასახადის მოსალოდნელი განაკვეთიდან, რომელიც უნდა იქნას გამოყენებული იმ წლებში, როდესაც დროებითი სხვაობის თანხა შეიძლება ანაზღაურებული ან რეალიზებული იყოს. გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება ხდება იმ შემთხვევაში, როცა არსებობს იმის ალბათობა, რომ დასაბეგრი მოგების მომავალი თანხები საკმარისი იქნება გადავადებული საგადასახადო აქტივების სარეალიზაციოდ. ბუღალტრული ბალანსის შედგენის თითოეული თარიღისათვის ორგანიზაცია გადააფასებს აუღიარებელ გადავადებულ საგადასახადო აქტივებს.

გადავადებული მოგების გადასახადი აღიარდება იმიტომ, რომ ეს არის მომავალი დასაბეგრი მოგება, რომლის მიმართაც შეიძლება გამოყენებული იყოს დროებითი სხვაობა. გადავადებული საგადასახადო აქტივი და ვალდებულება არის გადახურული, როდესაც არის კანონიერი უფლება, რომ გადაიხუროს მიმდინარე საგადასახადო აქტივი საგადასახადო ვალდებულების მიმართ.

**19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**

**ფული და ფულის ეკვივალენტები**

ფული და ფულის ეკვივალენტები არის აქტივები, რომლებიც იოლად კონვერტირებადია ფულად სახსრებში და ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში და ფულად სახსრებს საბანკო ანგარიშებზე სამ თვემდე ვადით. სამ თვეზე მეტი ვადიანობით შეზღუდული სახსრები არ შედის ნაღდი ფულისა და ფულის ეკვივალენტებში.

**ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები**

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები ბალანსში ასახულია ისტორიული ღირებულებით, რომელიც შემცირებულია დაგროვილი ცვეთისა (ამორტიზაციის) და გაუფასურების ზარალით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. ძირითად საშუალებებზე (და არამატერიალურ აქტივებზე) ცვეთის (და ამორტიზაციის) დარიცხვა ხდება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში სისტემატურ საფუძველზე წრფივი მეთოდით. ცვეთა (და ამორტიზაცია) ერიცხება შემდეგი სასარგებლო მომსახურების ვადების მიხედვით:

	სასარგებლო მომსახურების ვადა (წლებში)
შენობა-ნაგებობები	10 – 30
იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა	საიჯარო ხელშეკრულების ვადაზე
კომპიუტერული და საკომუნიკაციო მოწყობილობები	3 – 5
ავეჯი და ოფისის აღჭურვილობა	3 – 5
კომპიუტერული პროგრამები	5 – 10

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება გადაიხედება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რათა გადამოწმდეს, ხომ არ არის აღიარებული ანაზღაურებად ღირებულებაზე მეტად. ანაზღაურებადი ღირებულება არის უდიდესი გამოყენების ღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებას შორის. არამატერიალურ აქტივებზე ამორტიზაციის დარიცხვა ხდება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში სისტემატურ საფუძველზე წრფივი მეთოდით.

**სააქციო კაპიტალი და დივიდენდები**

ჩვეულებრივი აქციები დისკრეციული დივიდენდებით კლასიფიცირდება, როგორც კაპიტალი. დამატებითი ხარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ახალი აქციებისა თუ ოფციონების გამოშვებასთან ნაჩვენებია კაპიტალში საგადასახადო გამოქვითვებით შემცირებული შემოსულობების სახით.

დივიდენდები ჩაიწერება კაპიტალში იმ პერიოდში, როდესაც ის არის გამოცხადებული. ნებისმიერი დივიდენდი, რომელიც გამოცხადდა საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნებამდე გაიშიფრება ბალანსის შედგენის თარიღის შემდგომი მოვლენების შენიშვნაში. ჩვეულებრივ აქციებზე დივიდენდების აღიარება ხდება გაუნაწილებელი მოგების განაწილების სახით, მათი გამოცხადების პერიოდში. პრივილეგირებულ აქციებზე დივიდენდების აღიარება ხდება გაუნაწილებელი მოგების განაწილების სახით, როდესაც მათი დამტკიცება ხდება წლიური საერთო კრების მიერ ყოველ მოცემულ წელიწადს.

პრივილეგირებული სააქციო კაპიტალი რომელიც არის არადაბრუნებადი, დისკრეციული დივიდენდებით, კლასიფიცირდება როგორც კაპიტალი.

---

**19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**

**უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციები**

ორგანიზაცია ფუნქციონალურ ვალუტად იყენებს ქართულ ლარს, რომელსაც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს მის ოპერაციებზე. ამგვარად, მოცემული ფინანსური ანგარიშგებისათვის შეფასების ვალუტად ორგანიზაცია იყენებს ქართულ ლარს.

უცხოურ ვალუტაში ასახული მონეტარული აქტივები და ვალდებულებები გადაიანგარიშება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ვალუტის გაცვლის ოფიციალური კურსის შესაბამისად, წლის ბოლოსათვის. კონვერტაციის დროს წარმოშობილი კურსთაშორისი სხვაობები აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშებზე. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული შედეგები აღირიცხება ოპერაციის განხორციელების დღეს არსებული გაცვლის კურსის შესაბამისად. გადაფასება არ ეხება არამონეტარულ აქტივებსა და ვალდებულებებს.

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბერს უცხოურ ვალუტაში არსებული ნაშთების კონვერტაციისთვის გამოყენებული ბოლო გაცვლითი კურსი იყო შემდეგი:

	<u>აშშ დოლარი / ლარი</u>
გაცვლითი კურსი 2019 წლის 31 დეკემბრისათვის	2.8677
გაცვლითი კურსი 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის	2.6766

**საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები**

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები და ასევე მოვლენები ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღამდე, რომელიც გვაწვდის დამატებით ინფორმაციას ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, შეტანილია ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბალანსის შემდგომი არსებითი მოვლენები, რომლებიც არ ახდენენ გავლენას ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების მდგომარეობაზე ბალანსის შედგენის დღისათვის, ასევე წარმოდგენილია ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში.



# 2020

## მმართველობის ანგარიშგება



### ემბისი

მიკრო ბიზნეს კაპიტალი

## სარჩევი

გენერალური დირექტორის მიმართვა.....	2
მმართველობა.....	2
საკრედიტო კორტჟელი.....	3
ვალდებულებები და კაპიტალი.....	4
შემოსავლები, ხარჯები და წმინდა მოგება.....	4
რისკების მართვა.....	5
სოციალური პასუხისმგებლობა.....	7
მიზნები და ამოცანები.....	8





## გენერალური დირექტორის მიმართვა

2019 წელი რთული და მნიშვნელოვანი გამოწვევების წელი იყო მიკროსაფინანსო ბაზრისათვის. მიუხედავად ამისა, მისი „მიკრო ბიზნეს კაპიტალმა“ („ემბისი“) მოახერხა ადეკვატური ადაპტაცია ახალ გამოწვევებთან და 2019 წელი წარმატებით დაასრულა.

2019 წელს დაინერგა ახალი პროდუქტები, გაუმჯობესდა კონტროლის მექანიზმები და ამდღა სოციალური პასუხისმგებლობის ხარისხი. „ემბისი“-ის გუნდმა მოახერხა განვითარების მაღალი მაჩვენებლების შენარჩუნება და შეძლო დასახული მიზნების მიღწევა. სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორატის ერთობლივი ძალისხმევით კიდევ უფრო დაიხვეწა ორგანიზაციული სტრუქტურა, გაფართოვდა და განვითარდა სერვის-ცენტრების რეგიონალური ქსელი. 2019 წლის ბოლოს „ემბისი“ 13 სერვის-ცენტრით იყო წარმოდგენილი საქართველოს მასშტაბით, ხოლო მისი გუნდი 200-ზე მეტი პროფესიონალისგან შედგებოდა.

2019 წელს „ემბისი“-ის გუნდმა წარმატებით გადაჭრა არსებული ამოცანები და დაისახა ახალი გეგმები. რაც შეუძლებელი იქნებოდა გუნდის მაღალი კომპეტენციის, კორპორატიული კულტურისა და სწორი ფასეულობების გარეშე. მომავალში ჩვენი მუშაობა კიდევ უფრო მეტად იქნება ორიენტირებული სოციალური პასუხისმგებლობის ამდღებასა და მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესებაზე. კომპანიის აქციონერებისა და მენეჯმენტის დიდი პოტენციალი მომავალშიც მიმართული იქნება მუდმივი განვითარებისაკენ, მომხმარებლისთვის მეტი სიახლის შეთავაზებისაკენ და ფინანსურ ბაზარზე პოზიციების კიდევ უფრო განმტკიცებისკენ.

კომპანიის მისიაა პასუხისმგებლიანი დაკრედიტების გზით ხელი შევუწყოს ფინანსურ მომსახურებაზე ნაკლები წვდომის მქონე ადამიანების ინტეგრაციას ეკონომიკაში, შევქმნათ ახალი სამუშაო ადგილები, წვლილი შევიტანოთ სიღარიბესა და უმუშევრობის წინააღმდეგ ბრძოლაში.



## მმართველობა

კომპანიას სრულად ფლობენ ქართველი აქციონერები, რომელთაც აერთიანებთ ბიზნეს და საფინანსო სფეროში მოღვაწეობის მრავალწლიანი გამოცდილება. არ არსებობს კომპანიის საბოლოო ერთპიროვნული მაკონტროლებელი მხარე.

2019 წელს „ემბისი“-ის სამეთვალყურეო საბჭოს კიდევ ერთი, დამოუკიდებელი წევრი, დაემატა. სამეთვალყურეო საბჭოში შეიქმნა შიდა აუდიტის კომიტეტი.

„ემბისი“-ის ყოველდღიურ საქმიანობას მართავს დირექტორატი, რომელიც შედგება: გენერალური დირექტორისგან, დაკრედიტების დირექტორისგან, ფინანსური დირექტორისგან, საოპერაციო დირექტორისგან და რისკების მართვის დირექტორისგან.

# საანგარიშო წლის ძირითადი შედეგების მიმოხილვა



## საკრედიტო პორტფელი

2019 წელს მნიშვნელოვან გამოწვევებს წარმოადგენდა საკანონმდებლო ცვლილებები და ეროვნული ბანკის მიერ მიღებული ახალი რეგულაციები. „ემბისი“-ის მთავარი ამოცანა კი თითოეული მომხმარებლის საქმიანობაზე ცვლილების პოზიტიურ ჭრილში ასახვა იყო.

კომპანიის სასესხო ინვესტიციები უმთავრესად მიმართულია ეკონომიკური სუბიექტების და შინამეურნეობების სამეწარმეო საქმიანობაში ჩაბმისაკენ. სამეწარმეო საქმიანობის განვითარებისა და დაკრედიტებაზე წვდომის გამარტივების მიზნით, კომპანიამ განახორციელა ქმედითი ნაბიჯები სტარტაპებისა და მცირე მეწარმეობის ხელშეწყობის მიმართულებით. შეიცვალა და გაუმჯობესდა კომპანიის მომსახურების სფეროები, შეიქმნა ახალი სასესხო პროდუქტები.

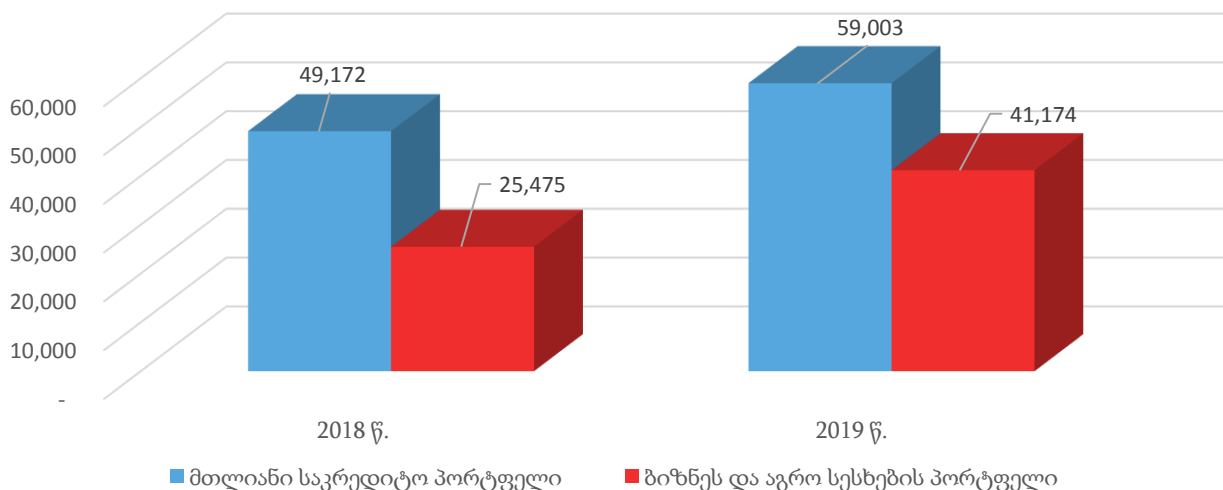
ბაზარზე წარმატებული ფუნქციონირებისათვის განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო პროფესიული განვითარების პროგრამებს:

- თანამშრომლების ინდივიდუალური და კორპორაციული ტრენინგები;
- კვლევითი და ანალიტიკური ჯგუფების ჩამოყალიბება;
- პოტენციური მომხმარებლებისათვის საკონსულტაციო ცენტრის შექმნა.

პასუხისმგებლიანი დაკრედიტების ჩარჩო განაპირობებს კომპანიის გრძელვადიანი ხედვის მთავარ პრინციპებს.

2019 წელს კომპანიამ განაგრძო რეგიონალური სერვის-ცენტრების ქსელის განვითარება და დაიწყო აგრო სექტორის დაკრედიტების გზით მისთვის ახალ ბაზრებზე შეღწევა.

2019 წელს, მთლიანი საკრედიტო პორტფელი 9,831 ათასი ლარით, 20%-ით გაიზარდა:



აღსანიშნავია, რომ საკრედიტო პორტფელის 70%-ს ბიზნეს და აგრო სესხები შეადგენს. აგრო და ბიზნეს დაკრედიტება კომპანიის გრძელვადიან პრიორიტეტს წარმოადგენს. მენეჯმენტის აზრით, სწორედ ბიზნეს და აგრო მიმართულებების დაკრედიტების გზით არის შესაძლებელია მსესხებლის შემოსავლების ზრდა, ჭარბვალუანობის თავიდან აცილება და გრძელვადიანი თანამშრომლობის ჩამოყალიბება.



## ვალდებულებები და კაპიტალი

წინა წელთან შედარებით „ემბისი“-ის მთლიანი ვალდებულებები 14,173 ათასი ლარით (36%-ით) გაიზარდა, რაც ძირითადად განაპირობა ქართული კომერციული ბანკებიდან და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებისგან მოზიდული სახსრების ზრდამ. კომპანიამ 2019 წელს პირველად მოიზიდა ორი საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტისგან გრძელვადიანი სესხები, რომელთა ჯამური ღირებულება 8,000 ათას ლარამდეა. ქართულ მიკროსაფინანსო ბაზარზე მხოლოდ ოთხ ორგანიზაციას აქვს მოზიდული სესხები საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან, მათ შორის არის „ემბისი“. 2019 წლის ბოლოსთვის ოთხი ქართული კომერციული ბანკისგან მოზიდული სესხები კი 26,000 ათას ლარს აჭარბებს. კომპანიის განვითარების გეგმებში პრიორიტეტი კვლავ ფინანსური სახსრების ქართული და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებისგან მოზიდვას ენიჭება.

2019 წელს საწესდებო კაპიტალში მნიშვნელოვანი ცვლილებები არ განხორციელებულა. არსებული აქციონერების მიერ მოხდა 15,400 ცალი ჩვეულებრივი აქციის შეძენა. აღნიშნულის შედეგად, საწესდებო კაპიტალი გაიზარდა 15.4 ათასი, ხოლო საემისიო კაპიტალი, 48.2 ათასი ლარით. წინა წელთან შედარებით მთლიანი კაპიტალი 2,030 ათასი ლარით გაიზარდა, რაც ძირითადად გაუნაწილებელი მოგების აკუმულირებამ გამოიწვია. 2019 წელს ასევე პირველად მოხდა პრივილეგირებულ აქციებზე დივიდენდის განაწილება.

2019 წლის ბოლოს, მთლიანი ვალი შეფარდებული სახედამხედველო კაპიტალთან ნაკლები იყო 2.0-ზე. არსებული კაპიტალის მოცულობა, კომპანიას საშუალებას აძლევს მოიზიდოს დამატებითი ვალდებულებები და მნიშვნელოვნად გაზარდოს მთლიანი აქტივები.



## შემოსავლები, ხარჯები და წმინდა მოგება

კომპანიის ძირითადი, საკრედიტო საქმიანობიდან მიღებული საპროცენტო და საკომისიო შემოსავლები 14,080 ათას ლარს შეადგენდა, ხოლო საჯარიმო და სხვა არა-სასესხო პროდუქტებიდან მიღებული შემოსავლები 1,285 ათასი ლარი იყო. პორტფელის ილდი 2019 წელს 26%<sup>i</sup>, ხოლო 2018 წელს 27% იყო. ილდის შემცირება გამოწვეულია პორტფელში ბიზნეს და აგრო სესხების კონცენტრაციის გაზრდით და სამომხმარებლო პორტფელის შემცირებით.



მიღებულ სესხებზე დარიცხული პროცენტი 4,971 ათას ლარს შეადგენდა, ხოლო კომპანიის საოპერაციო მოგება 10,394 ათას ლარს, რაც 2018 წლის შედეგს 2,660 ათასი ლარით (34%-ით) აჭარბებდა. სესხების დანაკარგების კოეფიციენტი 2019 წელს 1.0%<sup>1</sup>, ხოლო 2018 წელს 3.6% იყო. საკრედიტო დანაკარგების შემცირება გამოწვეულია 2019 წელს პრობლემური აქტივების მართვის გუნდის გაძლიერებით და არსებული სასესხო პროდუქტების, პორტფელისა და გეოგრაფიული გადანაწილების დივერსიფიკაციით. კომპანიის წმინდა მოგება 2019 წელს 2,520 ათასი ლარი იყო, რაც 2018 წლის შედეგს 1,574 ათასი ლარით (166%-ით) აჭარბებს. 2019 წელს ამონაგები მთლიან აქტივებზე 4.1%<sup>2</sup> (2018 წელს 2.1%) და ამონაგები მთლიან კაპიტალზე 16.1%<sup>3</sup> (2018 წელს 9.3%) იყო. კომპანიის მომგებიანობის კოეფიციენტები 2018 წელთან შედარებით გაუმჯობესდა, რისი ძირითადი მიზეზიც ხარჯების ეფექტურად მართვა და საკრედიტო რისკების შემცირება იყო.

## რისკების მართვა

### *მარეგულირებელი რისკების მართვა*

მიკროსაფინანსო ბაზარი საკმაოდ კონკურენტულია და კომპანიასაც ბევრი ბიზნეს კონკურენტი ჰყავს. მიკროსაფინანსო ბაზრის მოთამაშეები მნიშვნელოვნად განსხვავდებიან ბიზნეს მოდელებით, რაც მნიშვნელოვნად განაპირობებს მათ მარეგულირებელ მოთხოვნებთან შესაბამისობის რისკებს; კომპანიის პირდაპირ კონკურენტებად მიიჩნევიან არამხოლოდ მსგავსი ბიზნეს მოდელის მქონე მსხვილი მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, არამედ კომერციული ბანკებიც კი. კომპანიის სამიზნე მომხმარებელი განსხვავდება კომერციული ბანკების სამიზნე კლიენტისგან, თუმცა, 2019 წელს მარეგულირებელ ჩარჩოში შესულმა ცვლილებებმა, დაკრედიტების გამკაცრებულმა სტანდარტებმა და შემცირებულმა დასაკრედიტებელმა მომხმარებელმა ბაზამ საფინანსო სექტორში კონკურენცია კიდევ უფრო გაამძაფრა, მათ შორის საბანკო სექტორს უბიძგა სამიზნედ მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების კლიენტებიც გაეხადა.

კომპანია დაარსების დღიდან რისკების მართვის კონსერვატიული მიდგომებით ხელმძღვანელობს, შესაბამისად აღნიშნულ რეგულაციებს მნიშვნელოვანი გავლენა კომპანიის სამიზნე მომხმარებელზე არ ჰქონია, რაც ასევე დასტურდება კომპანიის სტაბილურად დაბალი რისკების მაჩვენებლებით, როგორც რეგულაციების ამოქმედებამდე ასევე მათი ამოქმედების შემდგომ.

მნიშვნელოვანი რეგულაცია, რომელიც ძალაში 2019 წლის იანვრიდან შევიდა, შეეხება პასუხისმგებლიან დაკრედიტებას. კომერციულ ბანკებს, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებს და სესხის გამცემ სხვა სუბიექტებს დაევალებათ ფიზიკურ პირებზე სესხების გაცემა მხოლოდ

<sup>1</sup> სესხების შესაძლო დანაკარგების ხარჯი შეფარდებული საშუალო მთლიან სასესხო პორტფელთან

<sup>2</sup> წმინდა მოგება შეფარდებული საშუალო მთლიან აქტივებთან

<sup>3</sup> წმინდა მოგება შეფარდებული საშუალო მთლიან კაპიტალთან

გარკვეული მოთხოვნების დაცვით, რამაც მთლიანად საფინანსო სექტორში კიდევ უფრო შეამცირა დასაკრედიტებელ მომხმარებელთა ბაზა, რის შედეგადაც კიდევ უფრო გამწვავდა კონკურენცია საფინანსო ბაზარზე. შედეგად, მიკროსაფინანსო ბაზრის რისკების საშუალო მაჩვენებლები წინა წლის მონაცემებთან მიმართებაში გაორმაგდა.

ასეთ პირობებში „ემბისი“-იმ შეძლო არა მარტო შეენარჩუნებინა პორტფელის ზრდის მაღალი ტემპი, არამედ კიდევ უფრო გაუმჯობესებინა რისკების მაჩვენებლები წინა წლებთან მიმართებაში. რისკების მაჩვენებლების ასეთ გაუმჯობესებას ხელი შეუწყო რისკების დეპარტამენტში პრობლემური აქტივების მართვის გუნდის გამლიერებამ.

### *საკრედიტო პორტფელის ხარისხი*

საკრედიტო რისკების მართვის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი კომპონენტი სესხების დანაკარგების ადეკვატური რეზერვის შექმნა და პორტფელის დივერსიფიკაციაა. დივერსიფიკაცია ხორციელდება მომხმარებლის, გეოგრაფიული არეალის, საქმიანობის და სექტორის კონცენტრაციის მიხედვით. გაცემული სესხები შედარებით მოკლევადიანია, დენომინირებულია ეროვნულ ვალუტაში და გამყარებულია უზრუნველყოფით, რაც ასევე ამცირებს საკრედიტო რისკებს.

2019 წელს მიუხედავად გაზრდილი კონკურენციისა და გამკაცრებული დაკრედიტების სტანდარტებისა კომპანია კვლავ ინარჩუნებს სწრაფი ზრდის ტემპს პორტფელის მაღალი ხარისხის პირობებში. რისკების პარამეტრების თვალსაზრისით “ემბისი“ ერთ-ერთი საუკეთესოა მიკროსაფინანსო ბაზარზე. 2019 წლის ბოლოს PAR>30-მა 1.7%, ხოლო სესხების დანაკარგების რეზერვმა მთლიან საკრედიტო პორტფელთან მიმართებაში 1.3% შეადგინა.

### *რისკების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები*

მიკროსაფინანსო სექტორი შედარებით ახალი და ძალიან დინამიკური სფეროა. კომპანიამ ფეხს უწყობს სწრაფად ცვალებად სამომხმარებლო ჩვევებს, წონასწორულ ფასს და საკანონმდებლო ცვლილებებს. ემბისის გააჩნია სათანადოდ შემუშავებული გამართული კორპორაციული მმართველობის და რისკის მართვის პოლიტიკები, რაც კომპანიას ეხმარება სწრაფად ადაპტირდეს ცვალებად გარემოსთან და ოპერაციების შეუფერხებლად დანერგოს და განახორციელოს ახალი მოთხოვნები.

კომპანიის რისკ აპეტიტი და რისკების მართვის მიდგომები განსაზღვრულია რისკების მართვის პოლიტიკით, რომლის მიხედვითაც ხდება რისკების იდენტიფიცირება, ანალიზი, მართვა, შესაბამისი ლიმიტების დაწესება, მათი მუდმივ მონიტორინგი და კონტროლი. პოლიტიკის გადახედვა ხდება რეგულარულად ბაზარზე არსებული პირობების გათვალისწინებით.

რისკების დეპარტამენტი უზრუნველყოფს რისკის შემარბილებელი ღონისძიებების განსაზღვრას და განსაზღვრული რისკის პარამეტრებში კომპანიის ოპერირების მონიტორინგს. გარე და შიდა რისკის ფაქტორების იდენტიფიცირებისა და ანალიზის საფუძველზე ხდება პროცედურების შემუშავება რისკების შემცირების მიზნით.



"ემბისი" თანამედროვე, ინოვაციური და საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე მოქმედი ორგანიზაციაა, რომლის მიზანია მიკრო და მცირე მეწარმეების, ფერმერებისთვის მორგებული და ხელმისაწვდომი ფინანსური სერვისების შეთავაზება, ფინანსური სახსრების და სასესხო პროდუქტების მომხმარებლისთვის ხელმისაწვდომობის გაზრდა, გრძელვადიანი და გამჭვირვალე ურთიერთობა მომხმარებლებთან. "ემბისი", როგორც სოციალური პასუხისმგებლობის მქონე ფინანსური ინსტიტუტი, ორიენტირებულია საკუთარი წვლილი შეიტანოს ქვეყნის მდგრად ეკონომიკურ განვითარებაში.

კომპანია მიზნად ისახავს მომხმარებლებს გაუწიოს მათ საჭიროებებზე მორგებული, გამჭვირვალე და მაღალი ხარისხის მომსახურება, რათა ხელი შეუწყოს სოციალური სარგებლის მაქსიმიზაციას. ორგანიზაციის თანამშრომლების მხრიდან კლიენტებისადმი დამოკიდებულება ეფუძნება პროფესიული ეთიკის მაღალ სტანდარტებსა და მორალურ ღირებულებებს.

კომპანია განსაკუთრებულ ყურადღებას უთმობს თანამშრომლებისათვის შრომის უსაფრთხო პირობების შექმნას და დაცვას, უზრუნველყოფს მათი განვითარების ხელშემწყობი და წამახალისებელი გარემოს შექმნას.

"ემბისი" არის გაეროს გლობალური შეთანხმების ინიციატივის (UN Global Compact) წევრი, გაეროს ქალთა ორგანიზაციის წევრი (UN Women), ქალთა გაძლიერების პრინციპების (WEPs) ხელმომწერი, საქართველოს პრო ბონო ქსელის წევრი, სმარტ კამპანიის ხელმომწერი და ჰუმანიტარული ორგანიზაცია Actions against Hunger-ის მხარდამჭერი.

„ემბისი“-ის მენეჯმენტი ორიენტირებულია მაქსიმალური სტიმულირება გაუწიოს კორპორაციულ მოხალისეობას და აქტიურად ახორციელებს თანამშრომელთა დროისა და ინტელექტუალური რესურსების ინვესტირებას პრო ბონო სერვისების მიწოდებაში.

„ემბისი“-ის სრული დაფინანსებით ხორციელდება სოციალური საგანმანათლებლო ხასიათის პროექტი „ფინანსური მრჩეველი“, რომელიც გათვლილია პროფესიული და უმაღლესი სასაწავლებლების სტუდენტებისა და მოსწავლე-ახალგაზრდობისთვის, დამწყები მეწარმეებისა და მცირე მეწარმეობით დაკავებული პირებისთვის, მოწყვლადი ჯგუფებისთვის (დევნილები, მარტოხელა დედები და ა.შ.), ადამიანებისთვის, რომლებიც ფინანსური განათლების არქონის გამო გარკვეულ სირთულეებს განიცდიან. პროექტის მიზანია, ადამიანებს შესძინოს ფინანსური ცოდნა და უნარები, რომელიც მათ დაეხმარებათ სწორად და ეფექტურად გამოიყენონ არსებული ფინანსური ინსტრუმენტები პირადი ფინანსების მართვისას.

„ფინანსური მრჩეველის“ პროექტის შემდგომი განვითარება კომპანიის სტრატეგიის ერთ-ერთი პრიორიტეტული მიმართულებაა.

კორპორაციული პასუხისმგებლობის ერთ-ერთ მთავარ მიმართულებას გარემოს დაცვა წარმოადგენს. „ემბისი“-ის თანამშრომლები მაქსიმალურად უფრთხილდებიან ბუნებრივ რესურსებს. სერვის ცენტრებში ხორციელდება ქაღალდის ნარჩენების შეგროვება და



ხელმეორედ გადამუმავების მიზნით შესაბამის პუნქტებში ჩაბარება. კომპანიის თანამშრომლები ყოველწლიურად მონაწილეობას იღებენ დედამიწის დღისადმი მიძღვნილ ღონისძიებებში და გამწვანების აქციებში.

უკვე რამდენიმე წელია „ემბისი“ მონაწილეობას იღებს „WINGS FOR LIFE WORLD RUN“ საქველმოქმედო მარათონში, რომლის მიზანს ზურგის ტვინის დაზიანებათა კვლევა და მკურნალობა წარმოადგენს.

დაარსების დღიდან „ემბისი“ აქტიურად თანამშრომლობს სათნოების სახლ „კათარზისთან“ და წელიწადში რამდენჯერმე აფინანსებს უფასო სადილებს სოციალურად გაჭირვებული ხანდაზმულებისთვის.

"ემბისი"-ის გუნდის მორალური ვალდებულებაა იზრუნოს გარემოსა და მოსახლეობაზე, მიაღწიოს კომერციულ წარმატებას ეთიკური ნორმების სრული დაცვით, პატივი სცეს მომხმარებლებს, ბუნებას და საზოგადოებას, გაუზიაროს ცოდნა მათ ვისაც ამის საჭიროება აქვთ. კომპანიის პარტნიორული პროექტები სწორედ ამ მიზნის მიღწევას ემსახურება.

### *კვლევებისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა*

კომპანიაში რეგულარულად ხორციელდება პოტენციური და არსებული მომხმარებლების კვლევა მათი მოთხოვნილებების, ინტერესებისა და შეხედულებების გათვალისწინებით. მიღებული შედეგების გათვალისწინება ხდება გაყიდვების ეფექტური შეფასებისთვის, ანალიზისა და პროგნოზირებისთვის, ასევე ახალი პროდუქტებისა და მომსახურების დანერგვისთვის.

„ემბისი“-ში კვარტალში ერთხელ ტარდება წინა ხაზის თანამშრომლების მომსახურების ხარისხის კვლევა და მონიტორინგი, რაც მიზნად ისახავს მომხმარებელთან ურთიერთობის ყველა ეტაპის შეფასებას.

საანგარიშო პერიოდში „ემბისი“-ის დაკვეთით გარე კომპანიის მიერ კვლევითი სამუშაოები არ ჩატარებულა.

## მიზნები და ამოცანები

კომპანიის უმთავრესი ამოცანაა, რომ ბაზარზე დაიმკვიდროს სანდო, გამჭვირვალე და მაღალი სოციალური პასუხისმგებლობის მქონე კომპანიის სახელი. ამისათვის მნიშვნელოვანია, რომ მისი ფინანსური მაჩვენებლები იყოს გამჭვირვალე და საერთაშორისოდ აღიარებული ფინანსური აღრიცხვის სტანდარტების შესაბამისი. ამ მიზნით, კომპანია, დაარსების დღიდან, თანამშრომლობს საერთაშორისო აუდიტორულ კომპანიებთან. „ემბისი“ მიისწრაფვის შემდგომი განვითარებისაკენ, სამუშაო პროცესების და სერვისების

დახვეწისაკენ და ზრდის მაღალი მაჩვენებლების შენარჩუნებისაკენ.

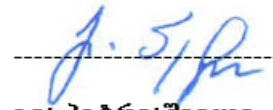
სამომავლო გეგმის ერთ-ერთ მთავარ პრიორიტეტი რეგიონალური ქსელის განვითარება იქნება. 2020 წელს კომპანია გეგმავს ახალი სერვის-ცენტრების გახსნას კახეთის რეგიონში (ლაგოდეხი), სამცხე-ჯავახეთში (ახალციხე) და შიდა ქართლში (მარნეული).

კომპანიის საკრედიტო პოლიტიკა მომავალშიც იქნება ორიენტირებული ბიზნეს და აგრო სესხების პორტფელის განვითარებაზე. მისო „ემბისი“ გააგრძელებს არსებული საკრედიტო პროდუქტების დახვეწას და შესთავაზებს თავის მომხმარებელს ახალ, ინოვაციურ პროდუქტებს დისტანციური მომსახურების მეთოდების გამოყენებით.

უცვლელი დარჩება კომპანიის რისკის აპეტიტი. კომპანია შეინარჩუნებს საკრედიტო რისკების მართვის ზომიერად კონსერვატულ მიდგომას და ძალისხმევს კონცენტრაციას მოახდენს საოპერაციო და საბაზრო რისკების მინიმინიზაციაზე.

მისო „ემბისი“ მომავალშიც გააგრძელებს ზრუნვას გუნდის პროფესიულ განვითარებაზე. უზრუნველყოფს თანამშრომლებისათვის უსაფრთხო და თანასწორუფლებიან გარემოს.

კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობის ფარგლებში „ემბისი“ აქტიურად იქნება ჩართული ისეთ პროექტებში, რაც ხელს შეუწყობს გარემოს დაცვას, ფინანსური განათლების ამაღლებას, ქალი მეწარმეების გაძლიერებას და სოციალური უთანასწორობის აღმოფხვრას.



გიორგი პეტრიაშვილი

გენერალური დირექტორი